

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 233 (6197) 26 dekabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Rusiyanın məşhur "Vedomosti" nəşri Prezident İlham Əliyevi "İlin siyasətçisi" seçib

Rusiyanın məşhur "Vedomosti" nəşri altı nominasiya üzrə ilin personası ilə bağlı illik xüsusi layihəsinin nəticələrini dərc edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev nəşrin oxucuları arasındakı səsvermədə "İlin siyasətçisi" seçilib. Nəşr yazır: "İlham Əliyevi haqlı olaraq ordusu 2020-ci ildə inamlı hərbi qələbə qazanan, region miqyasına görə isə əsl triumf əldə edən yeganə lider adlandırmaq olar".

Qeyd edək ki, "İlin siyasətçiləri" nominasiyasının namizədləri siyahısında Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin, Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko da olub. ABŞ-ın yeni seçilmiş Prezidenti Co Bayden isə redaksiya seçimi əsasında "İlin siyasətçisi" elan edilib.

Heydər Əliyev Fondu 100 minədək ailəyə sovqat göndərir

HEYDƏR ƏLİYEV
FONDU

Bax 4

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentini, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə aztəminatlı və digər həssas qruplardan olan ailələrə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibəti ilə sovqatların ...

Suşaya 110 kV-luq yüksək gərginlikli elektrik xətti çəkilir

Bax 5

Hikmət Hacıyev mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarında ictimai şuraların yaradılması ilə bağlı görüş keçirib

Bax 5

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Hikmət Hacıyev mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarında ictimai nəzarətin həyata keçirilməsi, bu sahədə mövcud olan problemlərin aradan qaldırılması, mövcud...

Korotçenko: "Paşinyan iqamətgahını tərk etməyə hazırlaşmır"

Bax 7

İkinci Qarabağ müharibəsində uğradıqları sarsıdıcı məğlubiyyətdən sonra Ermənistan və ümumilikdə erməni cəmiyyəti üçün şok vəziyyətdən çıxmaq üçün qisas çağırışları deyil, öz ölkəsi naminə yarıdıcı əmək sərf etmək lazımdır...

Əmək pensiyalarının hesablanması qaydası dəyişir

Əlilliyə görə əmək pensiyasının məbləğinin hesablanması qaydası dəyişir. SİA-nın məlumatına görə, bu, Milli Məclisin dünən keçirilən iclasında birinci oxunuşda müzakirə edilən ...

Bax 10

Bəhrüz Quliyev:
"Tarixi zəfərimiz
Tofiq Yaqublu və onun kimi
erməniyənlü marionetləri
qıvcıqlandırır"

Bax 7

Azərbaycan
Gürcüstanın
ticarət tərəfdaşları
sirasında dördüncü
yerdədir

Bax 10

"Prezident Kuboku"nun
qalibi "Sərhədçi"
Çövken
komandası olub

Bax 10

Müzəffər Ali Baş Komandanımızın Qələbə yürüşü

Prezident İlham Əliyev: "Tarix və müharibənin nəticələri onu göstərdi ki, mən haqlı idim"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva dekabrın 23-də işğaldan azad edilmiş Qubadlı və Zəngilan rayonlarında səfərdə olublar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva bundan əvvəl Cəbrayıl və Füzuli rayonlarına səfəri olub. 44 günlük müharibənin zəfərlə bitən sonunda Müzəffər Ali Baş Komandanın dərhal işğaldan azad edilən bu bölgələrə səfəri çox qürurverici hadisə olmaqla yanaşı, həm də vətəndaşların böyük sevincinə səbəb olmuşdu. Çünki bu səfərlər Müzəffər Ali Baş Komandanımızın Qələbə yürüşüdür. Dövlət-xalq-ordu birliyinin yürüşüdür. Bu Qalib Komandanın öz sevincini xalqı ilə paylaşması məqsədi daşıyan səfərlərdir. Ali Baş Komandanımızın qalibiyyət sevincini xalqı ilə bölüşməsi, həm də "Mən hər bir azərbaycanlının Prezidentiyəm!", -deyən İlham Əliyevin xalqına olan sevgisinin təzahürü idi.

Qeyd edək ki, bu müddət ərzində istər Prezident İlham Əliyev, istərsə də Birinci vitse-Prezident Mehriban Əliyeva mütəmadi olaraq yaralı əsgər və zabitlərimizlə, şəhid və qazi ailələri ilə görüşlər keçirdilər, onların bütün qayğı və problemlərini diqqətdə saxladılar, hər zaman yanlarında olduqlarını nümayiş etdirdilər. Növbəti səfər də bir daha işğalçı ölkə ilə bərabər, bütün dünya da şahidi oldu ki, torpaqların əsl sahibləri qayıdıb... Qarabağ Azərbaycandır!

Dövlət başçısı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva işğal-

dan azad edilmiş Qubadlı və Zəngilan rayonlarında olublar.

"Qubadlı əməliyyatı xüsusi peşəkarlıq və fədakarlıq tələb edirdi. Azərbaycan Ordusu da bu peşəkarlığı, fədakarlığı"

"Bu gün səhərdən yağış yağır, biz Qubadlıya çatanda gün çıxdı. Təbiət də bizi salamlayır, bizi alqışlayır. Qubadlıya öz sahibləri qayıdıb". Bunu dekabrın 23-də Prezident İlham Əliyev birinci xanım Mehriban Əliyeva ilə birlikdə işğaldan azad edilmiş Qubadlı rayonuna səfəri zamanı çıxışında deyib. Dövlət başçısı qeyd edib ki, Qubadlının işğaldan azad edilməsi tarixi hadisə idi: "Oktyabrın 25-də Qubadlı şəhərinin azad edilməsi bizim qələbəmizi yaxınlaşdırdı. Qubadlı uğrunda şiddətli döyüşlər gedirdi, şəhidlər vermişik. Onların arasında Qubadlı rayonundan olan Milli Qəhrəman Şükür Həmidov öz doğma diyarı uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına həlak olmuşdur. Şükür Həmidova mən Milli Qəhrəman adını Aprel döyüşlərindən sonra verdim, göstərdiyi qəhrəmanlığa görə. Allah ona rəhmət eləsin! Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Azərbaycan hərbiçiləri, o cümlədən Şükür Həmidov dövlət tərəfindən yüksək döyüş ordenləri ilə təltif edilmişdir".

Dövlət başçısı Qubadlı rayonunun azad edilməsi əməliyyatı bir neçə gün çəkdiyini deyərək bildirdi: "Zəngilan şəhəri oktyabrın 20-də azad olunandan sonra təbii ki, bizim növbəti istiqamətimiz Qubadlı rayonu idi və şəhərdə ermənilər güclü istehkam qurmuşdular. İndi səhərdən əsər-əlamət qalmayıb, bütün binalar dağıdılıb, sökü-

lüb və yol boyunca Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı rayonlarının bütün kəndləri, qəsəbələri dağıdılıb. Ancaq burada, şəhərin girəcəyində düşmən hərbi baza yaratmışdı. Bu yüksəkliklərdə düşmənin hərbi birləşmələri yerləşmişdi. Ona görə Qubadlı şəhərini azad etmək o qədər də asan məsələ deyildi. Gərək, ilk növbədə, ermənilərin istehkamları məhv ediləydi, onlardan biri Xanlıq qəsəbəsində yerləşirdi. Orada güclü istehkam qurmuşdular və Xanlıq qəsəbəsini onlar özləri üçün bir baza kimi yaratmışdılar. Xaricdə yaşayan ermənilər orada qəsəbə salmışdılar. İndi bu qəsəbədə Azərbaycan əsgərləri yerləşib. Xaricdə yaşayan ermənilərin pulu ilə xaricdən ermənilər gətirilib və qanunsuz şəkildə Qubadlıda yerləşdirilib. Bu, özlüyündə hərbi cinayətdir. Bu cinayətə və bütün digər cinayətlərə görə Ermənistan dövləti cavab verəcəkdir".

Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı onu da deyib ki, Qubadlı azad etmək üçün, ilk növbədə, biz bu yüksəklikləri götürməli idik: "Çünki düşmən bu yüksəkliklərdən müntəzəm olaraq hərbiçilərimizə atəş açırdı. Eyni zamanda, Ermənistan ərazisindən bizə atəş açılırdı. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycan Ermənistan ərazisinə keçmək fikrində deyildi və mən bunu müharibə zamanı dəfələrlə bildirmişdim. Onlar hesab edirdilər ki, bu imkanlardan istifadə edib, bizim hücumumuzun qarşısını ala bilərlər. Buradan, Qubadlı şəhərindən Ermənistan sərhədinə, bax, o istiqamətdən 5 kilometr məsafədir. Həm oradan ağır artilleriya ilə, həm də bu yüksəkliklərdən müxtəlif növ silahlardan istifadə edərək bizim əsgərlərimizi, hərbiçilərimizi atəşə tutmuşlar. Ona görə Qubadlı əməliyyatı xüsusi peşəkarlıq və fəda-

karlıq tələb edirdi. Azərbaycan Ordusu da bu peşəkarlığı, fədakarlığı göstərib. İlk növbədə, şəhərə hakim olan yüksəkliklər götürüldü, ətrafda yerləşən kəndlər, o cümlədən Xanlıq qəsəbəsi, Padar, Sarıyataq, Mahmudlu kəndləri götürüldü və strateji yüksəkliklər ələ keçirildi. Ondan sonra Azərbaycan Silahlı Qüvvələri şəhərə girib, buranı da düşməndən təmizləyiblər".

"Müharibə zamanı gördüyümüz işlər aparıcı ölkələrin ali hərbi məktəblərində öyrənilir"

"Müharibə zamanı gördüyümüz işlər bu gün aparıcı ölkələrin ali hərbi məktəblərində öyrənilir. Bu haqda mənə dəqiq məlumat var. Bizim xarici tərəfdaşlarımız bu məlumatı bizə çatdırıblar ki, ən inkişaf etmiş ölkələrin ali hərbi məktəblərində Azərbaycanın döyüş taktikası, bizim əməliyyatlar öyrənilir və bu, müasir döyüş taktikasıdır". Bunu Prezident İlham Əliyev birinci xanım Mehriban Əliyeva ilə birlikdə işğaldan azad edilmiş Qubadlı rayonuna səfəri zamanı çıxışında deyib.

"Biz çalışırıq, öz taktikamızı ələ quraq ki, itkilər az olsun. Eyni zamanda, bizim taktikamızda gözənilməz addımlar da kifayət qədər çox idi", -deyən Ali Baş Komandan vurğulayıb ki, istifadə etdiyimiz taktiki üsullar dünya hərbi elmi üçün yenilikdir: "Vaxt keçdikcə bu məsələ ilə bağlı daha geniş məlumat verəcək. Ancaq bu gün də artıq xarici mətbuata sızılan məlumatlar da onu göstərir ki, bu müharibə hərbi ekspertlər tərəfindən çox ciddi təhlil edilirdi və edilir. Peşəkarlıq, qəhrəmanlıq, planlaşdırma, güclü iradə, milli ruh, texniki təchizat - bütün bu amillər birlik-

də və xalq-iqtidar birliyi bizim Qələbəmizi şərtləndirdi. Hər gün biz irəliləyirdik, 44 gün ərzində bir gün də olmayıb ki, biz geri çəkilib. Bir gün də olmayıb ki, hansısa məsələni biz həll etməyək. Hər gün

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Zəngilanın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

səhər mənim tərəfimdən hər günün döyüş-əməliyyat planı təsdiq edilirdi, günün sonunda da təhlil olunurdu. Biz bunun nəticəsində qısa müddət ərzində böyük Qələbə qazana bilmişik, öz doğma torpaqlarımızı düşməndən azad edə bilmişik".

"Düşməne ələ sarsıdıcı zərbələr endirmişik ki, bu günə qədər özünə gələ bilmir"

"Qubadlı rayonunun və Qubadlı şəhərinin azad edilməsi bizə böyük strateji üstünlük təmin edirdi. Çünki Qubadlıdan sonra növbəti istiqamət Laçın rayonu idi. Hər gün döyüş əməliyyatı planları mənim tərəfimdən təsdiq edilirdi və hər gün görülmüş işlərə yekun vurularaq məsələ təhlil edilirdi - gün ərzində görülmüş işlər bizim planlarımıza hansı dərəcədə uyğundur və biz hansı nailiyyətlərə çata bilmişik", -deyən Prezident İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş Qubadlı rayonuna səfəri zamanı çıxışında deyib.

Dövlət başçısı əlavə edib ki, Qubadlıdan Laçın rayonunun cənub hissəsinə gedən yol daim atəş altında idi: "Çünki Laçın rayonuna gedən yol düz Ermənistanın dövlət sərhədinin yanına keçir, orada məsafə bəlkə də 10-20 metrdir və Ermənistan daim o tərəfdən atəş açırdı. Ona görə bizim hərbi birləşmələrimiz digər müxtəlif yollarla, çığırlarla dağları aşaraq Laçın rayonunun strateji yüksəkliklərində yerləşmişdir. Beləliklə, Laçın rayonunun cənub hissəsində yerləşən Gülübird kəndi, Səfiyan kəndi, Türklər kəndi azad edilib və eyni zamanda, strateji yüksəkliklər ələ keçiriləndən sonra bu, bizə imkan verdi ki, Laçın dəhlizi artıq atəş altına düşsün".

Ardı Səh. 3

Müzəffər Ali Baş Komandanımızın Qələbə yürüşü

Prezident İlham Əliyev: *“Tarix və müharibənin nəticələri onu göstərdi ki, mən haqlı idim”*

Əvvəl-Səh-2

“Düşməni bu tərəfdən gözləyirdi. Çünki təbii ki, düşməni biliridi Şuşa azad edilməmiş müharibə dayana bilməz. Düşməni hesab edirdi ki, biz Laçın rayonunun cənub hissəsini götürəndən sonra bu tərəfdən Şuşaya gedəcəyik. Biz də bildirdik ki, düşməni bizi orada gözləyir. Biz Şuşaya başqa yolla getdik, onların gözləmədiyini yoldan keçdik. Bu günə qədər də onlar inana bilmirlər ki, bizim qəhrəman əsgər və zabitlərimiz o dağlardan, dərələrdən, meşələrdən necə keçərək Şuşaya yaxınlaşdı və Şuşanı işğaldan azad ediblər”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, onlar bizi buradan gözləyirdilər, eyni zamanda, Xocavənd rayonunun Qırmızıbazar qəsəbəsi istiqamətində gözləyirdilər: “Biz isə Şuşaya başqa yolla getdik. Şuşaya yaxınlaşaraq bir neçə kəndi azad etdik, o cümlədən Sığnaq, Çanaxçı və Daşaltı kəndini azad etdik. Qubadlı əməliyyatının çox böyük əhəmiyyəti var idi. Çünki Qubadlıdan sonra biz Şuşa şəhərini işğaldan azad etdik. Oktyabrın 25-də Qubadlı azad olundu və noyabrın 8-də Şuşa şəhəri azad edildi. Beləliklə, düşməni təslim olmağa məcbur oldu”.

“Ermənistan təslim oldu, ağ bayraq qaldırdı, diz çökdü”

“Noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəfli Bəyənət faktiki olaraq Ermənistan dövlətinin kapitulyasiyası idi. Ermənistan təslim oldu, ağ bayraq qaldırdı, diz çökdü. Ondan sonra Ağdam, Laçın, Kəlbəcər rayonları bir güllə atmadan bizə qaytarıldı”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu gün Azərbaycan əsgəri bu rayonlarda xidmət göstərir: “Bu da böyük nailiyyətdir. Biz mütləq o bölgələri də, o rayonları da döyüşərək alacaqdıq. Amma çox itkilər verə bilərdik, xüsusilə Ağdam istiqamətində, hər tərəf minalanmışdı və bir neçə müdafiə xətti var idi. Eyni zamanda, xüsusilə hava şəraitini nəzərə alsaq, Kəlbəcər, Laçın rayonlarının döyüşlə azad edilməsi də böyük itkilərə gətirib çıxarıcaqdı. Artıq qış başlamışdı, yolları buz bağlamışdı. Kəlbəcərdə Göygöl rayonundan keçmək üçün saatlarla vaxt lazımdır”.

Dövlət başçısı bildirib ki, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyənətin çox böyük əhəmiyyəti var: “Təbii ki, əgər biz o günə qədər böyük ərazini işğalçılarından azad etməsəydik, düşmənin belini qırmasaydıq, düşməni ordusunun məhv edilməsində istədiyimizə nail olmasaydıq, əlbəttə, düşməni onun üçün bu alçaldıcı sənədə qol qoymazdı. Biz onu məcbur etdik, torpaqlarımızdan qovduq və mən verdiyim sözə həmişə olduğu kimi sadıq qaldım. Müharibənin ilk günlərindən demişdim, Ermənistan rəhbərliyi açıq-aşkar bəyan etməlidir ki, nə vaxt, hansı tarixdə bizim torpaqlarımızdan çıxır. Tarix verməlidir bizə. Əgər bu olarsa, biz müharibəni dayandırırıq. Amma bizə tarix verilmədi. Çalışdırlar ki, müxtəlif yollarla xarici ölkələri bu işlərə qoşaraq öz çirkin əməllərini davam etdirlərsinlər, işğalı davam etdirlərsinlər. Əgər Ermənistan rəhbərliyi

o vaxt mənim sözümə baxıb düzgün addım atsaydı, belə alçaldıcı vəziyyətə düşməzdi. Mən demişdim ki, axıra qədər gedəcəyik və axıra qədər də getdik, lazım olan anda dayandıq, üç rayonu bir güllə atmadan, bir itki vermədən qaytarıdığımızı, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdik”.

“O tərəfdən buraya bir güllə atılsa, - 5 kilometrdir buradan Ermənistan sərhədinə, - onları elə günə salırsınız ki, öz adlarını unudurlar”

“Bu gün vaxtilə işğal edilmiş torpaqlarda Azərbaycan Bayrağı dalğalanır. Bu gün Ali Baş Komandan kimi, mən azad edilmiş bu torpaqlarda əsgərlərlə görüşürəm”. Prezident İlham Əliyev onu da deyib ki, artıq bu bölgənin, Qarabağ bölgəsinin bərpası ilə bağlı konkret addımlar atılır, ilkin kontraktlar imzalanıb: “Mənfur düşməni hər şeyi dağıdıb. Yol boyunca Cəbrayıl rayonundan, azad edilmiş torpaqlardan başlayaraq, bax, Qubadlıya qədər hər tərəf dağıdılıb. Bir dənə də salamat bina yoxdur. Təkcə Qubadlıda bir neçə bina qalıb ki, burada hərbiçilər və onların ailə üzvləri yaşayıblar. Bütün binalar, bütün evlər, tarixi abidələrimiz, məscidlərimiz, qəbirələrimiz mənfur düşməni tərəfindən dağıdılıb. Bu cinayətlərin hamısı sənədləşdirilib”.

“Mən azad edilmiş bu bölgələrdə olarkən, ermənilər tərəfindən törədilmiş vəhşiliyi görərək bir daha əmin olaram ki, biz nəinki özümüz üçün, bölgəmiz üçün böyük iş görmüşük. Biz erməni faşizminin başını əzdik. Bizim torpaqlarımızı erməni faşizmi bu günə saldı. Biz Ermənistan faşist dövlətinin, terror dövlətinin belini qırdıq və bu gün məcbur olub, bizim qabağımızda diz çöküb və düzgün nəticə çıxarmalıdır”, - deyən dövlət başçısı bildirib ki, Ermənistan cəmiyyəti düzgün nəticə çıxarmalıdır”.

“Heç kim təminat verə bilməz ki, erməni faşizmi bir neçə ildən sonra yenə baş qaldırmayacaq”

“Biz öz istəyimizə nail olduq. Dekabrın 10-da Zəfər paradı keçirildi. Zəfər paradında biz düşmənin məhv edilməsi və qənimət götürülmüş texnikasını nümayiş etdirdik və öz hərbi potensialımızı nümayiş etdirdik. Biz bundan sonra da ordumuzu gücləndirəcəyik”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, indi gələn ilin büdcəsi müzakirə olunur: “Mənim təşəbbüsləmlə hərbi xərclər artırılır. İlk növbədə, ona görə ki, müharibə zamanı biz bir çox silah-sursatdan istifadə etdik, onları bərpa etmək lazımdır. Eyni zamanda, müasir texnikanın bundan sonra da alınması nəzərdə tutulur”.

Dövlət başçısı deyib ki, bundan sonra da ordumuzun müasirləşdirilməsi, ordumuzun döyüş potensialı, ordumuzun peşəkarlığı daim diqqət mərkəzində olacaq və biz Qələbə qazanmışıq, düşməni torpaqlarımızdan qovmuşuq: “Amma heç kim təminat verə bilməz ki, bir

neçə ildən sonra erməni faşizmi yenə baş qaldırmayacaq. Ona görə Azərbaycan dövləti həmişə güclü olmalıdır. Azərbaycan dövlətinin həmişə güclü ordusu olmalıdır. Biz gücümüzü bilirik. Dünya da bizim gücümüzü bilir. Biz nəinki öz ərazimizdə, istəsəydik Ermənistan ərazisində istənilən hərbi əməliyyatı tamamilə yerinə yetirə bilərdik. Bu gün də yerinə yetirə bilərik. Ermənistan tərəfi də bunu bilir. Sadəcə olaraq, biz həmişə beynəlxalq hüquqa hörmətlə yanaşmışıq və həmişə demişəm ki, bizim başqa ölkələrin torpaqları ilə işimiz yoxdur. Biz öz torpağımızda yaşamağımızı, yaşayacağımızı, düşməni öz torpağımızdan qovmuşuq, bütün bu bölgəni bərpa edəcəyik. Əgər o tərəfdən buraya bir güllə atılsa, - 5 kilometrdir buradan Ermənistan sərhədinə, - onları elə günə salırsınız ki, ümumiyyətlə, öz adlarını unudurlar”.

“Azərbaycan tarixdə heç vaxt belə parlaq Zəfər əldə etməyib”

“Mən müharibədən əvvəl dəfələrlə Azərbaycan xalqına müraciət edərək deyirdim ki, bu gün Azərbaycan güclü ölkədir və tarixdə heç vaxt indiki qədər güclü olmamışdır. Mən o vaxt təkcə iqtisadi yox, o cümlədən hərbi potensialımızı da nəzərdə tuturdum. Tarix və müharibənin nəticələri onu göstərdi ki, mən haqlı idim”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycan tarixdə heç vaxt belə parlaq Zəfər əldə etməyib, tarixdə heç vaxt indiki qədər güclü olmamışdır. “Bizim gücümüz birliyimizdədir. Biz birlik nümayiş etdirmişik, əzmkarlıq nümayiş etdirmişik, qəhrəmanlıq nümayiş etdirmişik və bunun nəticəsində dəmir yumruqla düşmənin başını əzib öz doğma torpaqlarımızı azad etmişik. Qarabağ Azərbaycandır! Yaşasın Azərbaycan əsgəri! Yaşasın Azərbaycan!”.

“Bizə qarşı qətnamələr qəbul edən ölkələr baxsınlar, gözlərini açsınlar. Riyakar siyasətçilər açın gözlərini, baxın”, - deyən dövlət başçısı bildirib ki, sizin parlamentləriniz qətnamələr qəbul edib. Bizim üçün o qətnamələrin heç bir əhəmiyyəti yoxdur, bir kağız parçasıdır: “Amma iş ondadır ki, bizə qarşı yenə əsassız ittihamlar irəli sürülür. Fransa parlamentinin deputatları, Belçika, Hollandiya parlamentlərinin deputatları, baxın, sizin sevimli ermənilər nələ ediblər bu torpaqlarda? Açın xəritəyə baxın, ensiklopediyaya baxın, görün Zəngilan rayonu, Qubadlı rayonu hansı ölkənin tərkib hissəsidir. Qətnamələr qəbul edirsiniz. Başınıza dəysin bu qətnamələr. Azərbaycanı ittiham edirlər”.

“Xaricdə yaşayan ermənilər cinayət törədiblər”

“Qubadlının Xanlıq kəndi. Xanlıq kəndi uğrunda şiddətli döyüşlər gedirdi. Ermənilər bizim bu tarixi, qədim kəndimizə eybəcər ad veriblər”, - deyən dövlət başçısı xatırladı ki, Xanlıq kəndi Qubadlı rayonunun ərazisində yerləşir: “Biz indi Qubadlı rayonunun ərazisində deyik. Ermənilər Xanlıq kəndində

ölzləri üçün hərbi istehkam, hərbi baza qurmuşdular. Xanlıq kəndində qanunsuz məskunlaşma aparılmışdı. Xaricdən gətirilən ermənilər burada qanunsuz yollarla yerləşdirilmişdilər. Bu da hərbi cinayət sayılır. Cenevrə konvensiyalarına görə işğal edilmiş torpaqlarda qanunsuz məskunlaşma aparılan ölkə cinayət törətməlidir. Baxın, xaricdən gələn ermənilər üçün xaricdə yaşayan ermənilərin pulu ilə Xanlıqda qəsəbə salınıb”.

Xaricdə yaşayan ermənilərin cinayət törətdiyini, xaricdən erməniləri gətirib bizim torpaqlarımızda məskunlaşdırıldığını deyən dövlət başçısı bildirib ki, Xanlıq qəsəbəsində azərbaycanlıların evlərini söküb sonra ermənilər üçün evlər tikiblər: “Bu da ermənilərin məşını. Bax, bu məşınıları sürürdülər onlar. Bu da bizim qəhrəman əsgərlərimizin adları. Öz adlarını yazıblar bu evlərin üzərində. Biləsuvar, Şabran, Sabirabad, Şuşa, Oğuz. Bax, qanunsuz məskunlaşma budur. Bu da ermənilərin növbəti məşınıları, baxın”.

“30 il ərzində dəfələrlə UNESCO-ya müraciət etmişik ki, məscidlərimiz, tarixi abidələrimiz dağıdılıb, erməniləşdirilir, bir dəfə missiya göndərildimi?”

“Düşməni Zəngilanda da hər şeyi dağıdıb. Baxın, dağılmış evlər. Baxın, bu evi nə günə qoyublar”, - deyən dövlət başçısı İlham Əliyev Zəngilanda Azərbaycan bayrağını ucaldıb. Daha sonra Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Zəngilanda mənfur düşməni tərəfindən dağıdılan məscidə gəliblər.

Prezident İlham Əliyev məscidin qarşısında çıxış edərək mənfur ermənilərin dini abidələrimizi necə dağıtdıqlarını deyib: “Görün mənfur düşməni məscidi nə günə salıb. Bizim bütün dini abidələrimiz düşməni tərəfindən dağıdılıb. Dünya 30 il ərzində buna səssiz qalıb. Biz bu məsələni dəfələrlə qaldırmışdıq, beynəlxalq kürsülərdən qaldırmışdıq, tarixi-dini abidələrimiz dağıdılıb, təhqir edilib. Biz o videoları dəfələrlə göstərirdik. Ağdam məscidini, Şuşa məscidlərini, o vaxt işğal altında olan digər məscidlərin vəziyyətini göstərərək deyirdik ki, mənfur düşməni bizim dini abidələrimizi dağıdıb, təhqir edib. Zəngilan işğaldan azad olundandan sonra rayonda yerləşən məscidlərin birində donuzların saxlanması ilə bağlı videokadrlar nümayiş etdirilmişdir. Düşməni bizim dinimizi təhqir edib, bütün müsəlmanları təhqir edib. Bax, burada məscid olub, indi yoxdur, dağıdıblar”, - deyən dövlət başçısı bildirib ki, indi bəziləri azad edilmiş torpaqlarda erməni xalqının dini irsi haqqında məsələ qaldırırlar. Bəs, bizim milli-dini irsimiz haqqında niyə heç kim məsələ qaldırmayıb: “Bu yaxınlarda UNESCO-nun bir məmuru əsassız bir ifadə işlədib ki, guya bizə müraciət olunub, Azərbaycan isə səssiz qalıb. Biz 30 il ərzində dəfələrlə UNESCO-ya müraciət etmişik, dəfələrlə bildirmişik ki, bizim məscidlərimiz dağıdılıb, tarixi abidələrimiz dağı-

dılıb, bizim tarixi abidələrimiz erməniləşdirilir, bir dəfə missiya göndərildimi? Bir dəfə bizim müraciətimizə cavab verildimi? Elə müharibə qurtaran kimi başlayıblar ki, erməni xalqının abidələri gərək qorunsun. Biz bütün abidələri qoruyuruq, bütün xalqların abidələrini qoruyuruq və dünya bunu bilir. Amma baxın, görün, məscid olub bura, UNESCO, buraya gəl, gəl gör”.

“Mədəni adam məsciddə donuz saxlayar?”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Avropa Şurası səssiz qalma, gəl gör buranı: “Bütün məscidlər dağıdılıb. Yaxşı, məscidi dağıtmaq olar? Məscidi dağıtmaq, deməli, cinayət deyil? Bu ədalətsizlik nə qədər davam edəcək? Bu riyakarlıq nə qədər davam edəcək? Bu ikili standartlar nə qədər davam edəcək? Bu islamofobiya nə qədər davam edəcək?”.

“Qovmuşuq torpaqlarımızdan, məhv etmişik onları, onların ordusunu”

“Görün şəhərlərimizi nə günə salıblar. Bir dənə də salamat bina yoxdur. Cəbrayıldan başlayaraq ta Qubadlıya qədər, Zəngilana qədər azad edilmiş torpaqlardan gəlməmişəm. Bir dənə də salamat bina yoxdur. Bütün binalar sökülüb, dağıdılıb, kəndlərimizin adları dəyişdirilib, eybəcər adlar verilib, məscidimiz bax, bu günə düşüb”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, cavabını verəcək Ermənistan, cavabını verəcək: “Veribdir, qovmuşuq torpaqlarımızdan, məhv etmişik onları, onların ordusunu. Əminəm ki, bu görüntülərdən sonra bizə irad tutmağa çalışan “beynəlxalq məmurlar” öz dillərini qarınlarına qoyacaqlar. Biz isə bu məscidi bərpa edəcəyik və bizim vətəndaşlar gəlib burada ibadət edəcəklər, buradan azan səsi gələcək, bu torpaqlara həyat qayıdaacaq”.

“Azərbaycan tarixdə heç vaxt belə parlaq Zəfər əldə etməyib, tarixdə heç vaxt indiki qədər güclü olmayıb”

“Mən müharibədən əvvəl dəfələrlə Azərbaycan xalqına müraciət edərək deyirdim ki, bu gün Azərbaycan güclü ölkədir və tarixdə heç vaxt indiki qədər güclü olmamışdır. Mən o vaxt təkcə iqtisadi yox, o cümlədən hərbi potensialımızı da nəzərdə tuturdum. Tarix və müharibənin nəticələri onu göstərdi ki, mən haqlı idim”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycan tarixdə heç vaxt belə parlaq Zəfər əldə etməyib, tarixdə heç vaxt indiki qədər güclü olmayıb: “Bizim gücümüz birliyimizdədir. Biz birlik nümayiş etdirmişik, əzmkarlıq nümayiş etdirmişik, qəhrəmanlıq nümayiş etdirmişik və bunun nəticəsində dəmir yumruqla düşmənin başını əzib öz doğma torpaqlarımızı azad etmişik. Qarabağ Azərbaycandır! Yaşasın Azərbaycan əsgəri! Yaşasın Azərbaycan!”.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Heydər Əliyev Fondu 100 minədək ailəyə sovqat göndərir

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə aztəminatlı və digər həssas qruplardan olan ailələrə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibəti ilə sovqatların çatdırılmasına başlanılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondunun və "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin həyata keçirdiyi aksiya respublika üzrə

100 minədək ailəni əhatə edəcək. Buraya aztəminatlı ailələrlə yanaşı, sağlamlıq imkanları məhduf uşaqlar, 5 və daha artıq uşaqlı, Er-

mənistanın hərbi təcavüzü zamanı dəymiş zərərli nəticəsində evlərini tərk edən ailələr daxildir.

Ərzaq məhsullarından ibarət sovqatların vətəndaşlara çatdırılması mövcud karantin rejiminin tələblərinə əməl olunmaqla, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilir. "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin könüllüləri aksiyanın həyata keçirilməsində yaxından iştirak edirlər.

Sovqatların paylanması dekabrın sonunadək davam edəcək.

Qeyd edək ki, aztəminatlı ailələr və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şəxsləri daim diqqətdə saxla-

s/s	Məhsulun adı	Miqdar (ədəd)
1	Çay ("Azərçay" və ya "Final", 800 qr)	1
2	Qənd ("Azərşəkər" və ya "Gülüm", 800 qr)	2
3	Şəkər tozu ("Richmond", "Azərşəkər" və ya "Evim", 800 qr)	2
4	Düyü ("Richmond" və ya "Domaşneye", 800 qr)	3
5	Bulqur ("Mizzo", 800 qr)	1
6	Makaron ("Karmen", "Doymak", "Makara" və ya "Nova mak")	2 kq
7	Vermişel ("Karmen", "Doymak", "Makara" və ya "Nova mak")	2 kq
8	Mərcimək ("Mizzo", 800 qr)	1
9	Günəbaxan yağı ("Evim", "Final" və ya "Yurdum", 1 lt)	1
10	Əridilmiş yağ ("Ana bala", 1.745 kq)	1
11	Un ("Karmen", "Doymak", "Oman" və ya "Fellini")	3 kq
12	Tomat pastası ("Blendo", 275 qr)	1
13	Duz ("Salute", 1 kq)	1
14	Konfet ("Karamel-ka", "Estella", "Assorti" və ya "Kometa", 1 kq)	1
	Toyuq ("Mərcan", "Giləzi", "Lebro", "Siyəzən", "Şəfa" və ya "Dəvəçi toyuqları", 1.2-1.4 kq)	2

yan Heydər Əliyev Fondu onlarla bağlı mütəmadi olaraq müxtəlif layihələr həyata keçirir. İndiyədək respublika üzrə sosial yardım alan ailələrə Yeni il, Novruz və Ramazan bayramlarında sovqatlar çatdırılıb, sosial yardıma ehtiyacı olan minlərlə şəxs üçün bay-

ram süfrələri təşkil edilib, hədiyyələr verilib. Eləcə də yeni növ koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə əlaqədar ölkədə elan olunmuş xüsusi karantin rejimi dövründə evdən çıxması qadağan edilən yaş 65-dən yuxarı tənha yaşayan şəxslərə və "Biz birlikdə

güclüyük" layihəsi çərçivəsində aztəminatlı ailələrə ərzaq payları çatdırılıb.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibəti ilə ailələrə çatdırılan bayram sovqatı qutusunda aşağıdakılar daxildir:

Mariya Zaxarova: "Qarabağ nizamlanması global miqyasda ən vacib hadisədir"

Bu il, 2020-ci ildə Dağlıq Qarabağ nizamlanmasına nail olmaq təkə regional kontekstdə deyil, həm də dünya miqyasında böyük bir iş, global miqyasda ən vacib hadisədir.

SİA Rusiya mətbuatına istinadən xəbər verir ki, bunu Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova brifinqdə Rusiya-xarici siyasət idarəsinin sədrinin Rusiyanın va-

sitiçiliyi ilə Dağlıq Qarabağ münəqişəsinin həllini 2020-ci ildə Rusiya Federasiyası üçün əsas xarici siyasət hadisəsi adlandıracağı barədə Moskva-Bakı sualını cavablandırarkən söyləyib.

Xatırladaq ki, keçirilən sorğuya görə, Qarabağdakı müharibə və Rusiyanın vasitəçiliyi ilə Azərbaycanla

Ermənistan arasında sülhməramlı missiya rusların fikrincə, 2020-ci ilin ən əhəmiyyətli üç hadisəsi arasında yer alıb. Ruslar Qarabağ nizamlanmasını bu il ölkənin də əsas qələbələrindən biri adlandırdılar. Qeyd edək ki, bir qədər əvvəl, reportajlarından birində Maria Zaxarova, sehrli bir çubuğa sahib olsaydı, nə edərdi sualına, bundan dünyada sülh yaratmaq və hər kəsin sağlam olmasını təmin etmək üçün istifadə etməklə yanaşı, Dağlıq Qarabağ münəqişəsinin həll etmək üçün də istifadə edərdi cavabı vermişdi.

Daha 4 erməni hərbcinin meyiti tapıldı

Qarabağ münəqişəsi zonasında aparılan axtarış işləri zamanı daha 4 erməni hərbcinin meyiti tapılıb. SİA "Sputnik Ermənistan"a istinadən xəbər verir ki, bununla da 13 noyabrdan bu günə qədər döyüş əməliyyatları ərazisində 1073 erməni əsgərinin cəsədinin tapıldığı bildirilib. Hazırda axtarışların Füzuli, Zəngilan, Suqovuşan və Cəbrayıl ərazilərində davam etdiyi, prosesdə xilasetmə qrupları ilə birlikdə itkin düşmüş əsgər və könüllülərin valideynlərinin də iştirak etdiyi qeyd olunub.

"Infogate" agentliyi: Azərbaycan Dağlıq Qarabağdakı ərazilərinin bərpasına 1,3 milyard dollardan artıq vəsait xərcləyəcək

Çilinin "Infogate" xəbər agentliyi "Azərbaycan hökuməti Dağlıq Qarabağdakı ərazilərinin bərpasına 1,3 milyard dollar vəsait ayıracaq" sərəlvhəli material dərc edib (bax: <https://www.infogate.cl/2020/12/21/azerbaiyan-gastara-mas-de-us1-300-millones-en-re-construccion-de-sus-territorios-en-nagorno-karabaj/>).

AZƏRTAC xəbər verir ki, materialda Dağlıq Qarabağda şəhər və kəndlərin bərpasına, müasir infrastrukturun yaradılmasına Azərbaycanın 2021-ci il üçün dövlət büdcəsindən 2,2 milyard manat, yaxud 1,3 milyard dollar ayrılmasının nəzərdə tutulduğu qeyd edilir. Çili agentliyi diqqətə çatdırır ki, Azərbaycan hökuməti münəqişə nəticəsində və erməni işğalçıların zəbt etdikləri torpaqlardan çıxarkən zərər çəkən elektrik, qaz və su təminatının təkilini, həmçinin rabitəni, yolları və tarixi abidələri bərpa etməyi planlaşdırır.

Hikmət Hacıyev mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarında ictimai şuraların yaradılması ilə bağlı görüş keçirib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Hikmət Hacıyev mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarında ictimai nəzarətin həyata keçirilməsi, bu sahədə mövcud olan problemlərin aradan qaldırılması, mövcud hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi məsələləri ilə bağlı həmin qurumların rəhbər şəxsləri ilə görüş keçirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, H.Hacıyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ölkəmizdə dövlət orqanlarının fəa-

liyyətinə ictimai nəzarətin həyata keçirilməsinin vacibliyini vurğuladığını, müxtəlif sahələrdə mövcud olan problemlərin aradan qaldırılmasında və onların həlli yollarına dair təkliflər hazırlanmasında vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarının fəal iştirakı ilə bağlı müvafiq tapşırıq və tövsiyələr verdiyini diqqətə çatdırıb.

Prezidentin köməkçisi 2013-cü ildə ölkəmizdə ictimai nəzarət mexanizminin hüquqi bazasının yaradıldığını, "İctimai iştirakçılıq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun qəbul edildiyini,

daşların və vətəndaş cəmiyyəti institutlarının seçkili nümayəndələrindən ibarət ictimai şuraların yaradılması mexanizminin təsbit edildiyini vurğulayıb. O, sözügedən qanunun qəbul edilməsindən 7 ilə yaxın vaxt keçməsinə baxmayaraq, hələ də onun tətbiqində ciddi problemlərin qaldığını, bir sıra mərkəzi icra hakimiyyəti orqanla-

qanuna əsasən mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti, habelə yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyətinə ictimai nəzarəti təşkil etmək üçün həmin qurumların nəzərində vətəndaşların və vətəndaş cəmiyyəti institutlarının seçkili nümayəndələrindən ibarət ictimai şuraların yaradılması mexanizminin təsbit edildiyini vurğulayıb.

Daha sonra mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri çıxış edərək ictimai şuraların yaradılması və fəaliyyəti zamanı üzleşdikləri problemləri diqqətə çatdırıblar. Onlar bəzi hallarda ictimai şuralara seçilən qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrinin öz funksiyalarını, hüquq və vəzifələrini bilmədiklərini, habelə aidiyyəti sahə üzrə məlumatlı olduqlarını vurğulayıblar.

Görüşdə mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının ictimai şuraları yaradarkən diqqət yetirməli olduqları əsas məqamlar barədə ətraflı məlumat verilib, onları ma-

raqlandıran suallar cavablandırılıb.

Sonda Hikmət Hacıyev çıxış edərək, qısa müddət ərzində ictimai şuraların yaradılması prosesinə başlanılması, qanunvericiliyin bütün tələblərinə əməl edilməklə şəffaf və obyektiv seçkilərin keçirilməsinin vacibliyini vurğulayıb. O, ictimai şuralarda müstəqil və təcrübəli şəxslərin təmsil olunmasına üstünlük verilməsinin, yerli qeyri-hökumət təşkilatları ilə sıx əməkdaşlığın təmin edilməsinin, ictimai şuraların fəaliyyəti ilə bağlı beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsinin, müvafiq təlim proqramlarının təşkil edilməsinin, ictimai şuraların iclaslarının mütemadi keçirilməsinin, şuraların işində şəffaflığın təmin edilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Ankarada Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyası arasında birgə layihələrin keçirilməsi ilə bağlı müzakirələr aparılıb

Ankarada Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Türkiyə üzə koordinatoru, Milli Məclisin deputatı Ramil Həsən ilə Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyası (AKP) Sədri-nin birinci müavini Numan Kurtulmuş arasında görüş keçirilib.

44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan möhtəşəm Zəfər münasibətilə Müzəffər Ali Baş Komandanımız başda olmaqla, yenilməz Azərbaycan Ordusunu və xalqımızı səmimi qəlbədən təbrik edən AKP Sədri-nin birinci müavini Numan Kurtulmuş Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi müdrik siyasət və verdiyi qətiyyətli qərarlar nəticəsində əldə olunan Qələbənin tarixi

hadisə olduğunu diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, iki qardaş ölkə arasında münasibətlərin dinamik inkişafı bütün bölgə üçün faydalı və əhəmiyyətlidir. Türkiyə bu Qələbənin qazanılmasını yüksək dəyərləndirir və öz sevinci kimi qarşılayır. Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin dinamik inkişafının qorunmasında və daha da genişlənməsində iki qardaş ölkənin hakim partiyalarının üzünə çətin və şərəfli vəzifələr düşür.

Xoş sözlərə və qardaşlıq münasibətlərinə görə minnətdarlığını ifadə edən YAP-ın Türkiyə üzə koordinatoru Ramil Həsən işğal altındakı torpaqlarımızın düşməndən azad edilməsi istiqamətində göstərilən mənəvi və siyasi

dəstəyə görə minnətdarlığını bildirib. Qeyd edib ki, xalqımız Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan başda olmaqla, bütün Türkiyə xalqını haqlı işində Azərbaycanı açıq dəstək göstərməsindən qürur duyur və bu şərəfli qətiyyət ürəkləri fəth edib.

Görüşdə Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyasının genişləndirilmiş heyətlərinin qarşılıqlı səfərləri, eləcə də Qafqazın incisi hesab edilən Şuşa şəhərində həyat normala döndəndən sonra YAP və AKP-nin birgə beynəlxalq konfrans keçirmək təklifi ətrafında səmərəli fikir mübadiləsi aparılıb.

Vurğulanıb ki, Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev ilə Türkiyə Prezidenti, Ədalət və İnkişaf Partiyasının Sədri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın qətiyyətli qərarları, siyasi məsləhətləşmələri, eləcə də qardaşlıq və dostluq münasibətləri bölgəmizdə sülh və inkişaf strategiyasının davam etdirilməsinin əsasını təşkil edir. İki qardaş hakim siyasi partiya səmərəli əməkdaşlıqla bu strategiyanın şəxələnməsinə öz töhfəsini verməlidir.

Rusiyalı deputat: İlham Əliyev atası Heydər Əliyev kimi dahidir

"Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev böyük atası, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin banisi Heydər Əliyevin gördüyü işləri müvəffəqiyyətlə davam etdirir". "Report" xəbər verir ki, bunu Rusiya Dövlət Dumasının beynəlxalq məsələlər komitəsinin sədri Leonid Slutski bildirib.

"İlham Əliyevin payına düşən ən ağır məsələnin məhz Qarabağ münasibəti olduğunu bilirik. O, müasir siyasətlə, ölkə iqtisadiyyatının dirçəlməsinə bağlı bir sıra çox çətin məsələnin öhdəsindən uğurla gələ bilib. İlham Əliyev sayəsində müasir Azərbaycan yanaq sarıdan, enerji sarıdan müstəqil dövlətə, post-Sovet məkanının ən firavan ölkələ-

rindən birinə çevrildi. İlham Əliyev həmçinin Avropa Oyunları, Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu və s. kimi bir sıra nüfuzlu tədbirlərin təşəbbüskarı və əlaqələndiricisidir", - deyən rusiyalı deputat bütün bu fəaliyyətə Qarabağ probleminin kölgə saldığını qeyd edib: "30 ilə yaxındır davam edən bu vəziyyət görülən işlərə kölgə salırdı. İlham Əliyev bu qanlı münasibəti xələflə-

rinə də miras qoyub gedə bilməyəcəyini dərk edirdi. Bu məsələni həll etməli idi və daim də bu barədə danışdı. Belə də oldu".

"Qarabağ münasibəti həll olundu, bütün dünya azərbaycanlıları üçün, bütün dünyada Cənubi Qafqazda baş verənləri izləyən hər kəs üçün tarixi haqq-ədalət bərpa edildi. Bu, müdriklik nümunəsidir, mərdlik nümunəsidir, insanlara qayğı nümunəsidir. Məhz bu məramı Rusiya və Azərbaycan prezidentləri rəhbər tutublar. Qarabağ münasibətinin həllindən sonra İlham Əliyev SSRİ-nin də, Azərbaycanın da tarixinə adı qızıl hərflərlə həkk olunmuş atası Heydər Əliyevlə yanaşı, dahi hesab edilə bilər", - deyən rusiyalı deputat fikrini tamamlayıb.

Şuşaya 110 kV-luq yüksək gərginlikli elektrik xətti çəkilir

Şuşa şəhərinin Azərbaycanın ümumi enerjisisteminə qoşulması və şəhərin dayanıqlı enerji ilə təchiz edilməsi üçün "Azərnerji" ASC tərəfindən Füzulidən Şuşaya 110 kilovoltluq yüksək gərginlikli elektrik verilişi xətti çəkilir. Eyni zamanda işğaldan azad edilən ərazilərin böyük hissəsini mənbə olaraq elektrik enerjisi ilə təchiz edəcək Füzulidəki 110/35/10 kilovoltluq "Şükürbəyli" yarımstansiyası tam yenidənqurulmaqla yanaşı enerjiötürmə qabiliyyəti artırılır. Bunun üçün mənbəyi "İmişli" yarımstansiyasından "Şükürbəyli" yarımstansiyasına 51 km məsafədə 110 kilovoltluq yüksək gərginlikli əlavə xətt gətirilir. Həmçinin yarımstansiyanın ümumi gücü 50 MVA-dan 80 MVA-ya qaldırılır. Yarımstansiya müasir rəqəmsal avadanlıqların quraşdırılması ilə məsafədən idarə olunması təmin ediləcək. Ən əsası isə hazırda paralel olaraq Füzulidəki "Şükürbəyli" yarımstansiyasından Şuşaya 110 kV-luq yüksək gərginlikli elektrik xətti çəkilir. Ümumi uzunluğu 75 kilometr təşkil edən "Füzul-Şuşa" hava xətti 2 dövrəli olacaq ki, bu da qəza baş verərsə fasilə yaranmaması üçün yükün bir xəttin üzərindən ikinci xəttin üzərinə keçirilməsinə imkan verəcək. Artıq hava xəttinin yüzə yaxın dayağı basdırılıb və 15 km məsafədə naqillər asılıb. Füzulinin Şükürbəyli, Xocavəndin Böyüktağlar, Şuşanın Daşaltı kəndinə keçən yüksək gərginlikli hava xətti Şuşa şəhərindəki mövcud yarımstansiya daxil olacaq. Lakin bir müddət sonra hazırda Şuşada tikilməkdə olan 110/35/10 kilovoltluq yeni yarımstansiya işlər başa çatan kimi xətt açılaraq ora montaj ediləcək. 110 kilovoltluq yeni xəttin çəkilişi ən çətin dağlıq, meşəlik relyefdə qarlı, dumanlı, yağışlı hava şəraitində növbəli iş prinsipi ilə həyata keçirilir. 110 kilovoltluq "Füzul-Şuşa" xətti yaxın müddətdə istismara veriləcək və bununla da uzun illərdən sonra Şuşada öz işiğımız yanacaq.

AzTV Şuşada yayıma başladı

Tələməkəndə ilk dəfə olaraq Şuşada yayıma Azərbaycan Televiziyası (AzTV) başlayıb. AzTV-nin Sosial media və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə Trend-ə verilən məlumata görə, Şuşada Azərbaycan Televiziyasına baxmaq və 105 FM radiosunu dinləmək mümkündür. "Müharibə bitdikdən bir neçə gün sonra televiziya yayımını bərpa etmək üçün işlərə başlandıq. Ötürücü avadanlıqlar quraşdırıldı və həmin günlərdən TV-yə Şuşada baxmaq və radionu dinləmək mümkün oldu. Əsas məqsədimiz işğaldan azad olmuş bütün torpaqlarımızda tezliklə yayımı bərpa etməkdir", - deyən şöbədən bildirilib. Bundan başqa, AzTV-nin Şuşa bürosunun yaradılması da nəzərdə tutulur.

Milli Məclisin plenar iclasında 2021-ci ilin dövlət büdcəsi layihəsi birinci oxunuşda qəbul olunub

Dekabrın 25-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, parlamentin sədri Sahibə Qafarova iclası açaraq bildirdi ki, dünənki iclasda gündəliyin birinci məsələsinin, yəni "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsinə başlandı. İndi isə həmin müzakirələr davam etdiriləcək. Spiker deyib ki, büdcə zərfinə daxil olan qanun layihələrində ardıcıl surətdə müzakirə edilərək axırda hamısı sıra ilə səsə qoyulacaq.

Məsələ ətrafında çıxış edən komitə sədrləri Siyavuş Novruzov, Hicran Hüseynova, Sadiq Qurbanov, deputatları Sabir Rüstəm-xanlı, Jalə Əliyeva, Razi Nurullayev, İlham Məmmədov, Tahir Kərimli, Soltan Məmmədov, Elnur Allahverdiyev, Malik Həsənov, Mələhet İbrahimqızı, Sevinc Hüseynova, Qüdrət Həsənzadə, Kamilə Əliyeva, Səttar Möhbəliyev, Azay Quliyev, Rauf Əliyev, Aydın Hüseynov, Rəşad Mahmudov, Etibar Əliyev 2021-ci ilin büdcə layihəsini yüksək qiymətləndirib, sənədin peşəkarcılıqla hazırlandığını bildirdilər. Qeyd olunub ki, növbəti ilin büdcəsində sosial sığortanın müvafiq tənzimlənməsi sahələrində də lazımı diqqət yetirilib. İşgaldan azad olunan rayonların infrastrukturunun bərpasına geniş yer ayrılıb. Layihədə ölkəmizin iqtisadi uğurları və perspektiv imkanları nəzərə alınmışdır. Millət vəkili 2021-ci ilin dövlət büdcəsini Qələbə büdcəsi kimi dəyərləndirib.

Sonra Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova bildirdi ki, gündəliyin ikinci məsələsi "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanun layihəsidir. Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" qanun layihəsi ilə bağlı (birinci oxunuş) çıxışında diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan vətəndaşlarının rifahının yüksəldilməsi, xüsusilə az-təminatlı insanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi Prezident İlham Əliyevin siyasətinin prioritet istiqamətidir. Müzakirəyə təqdim olunan qanun layihəsi də bu niyyəti rəhbər tutaraq tərtib edilmişdir. Qanun layihəsi "Büdcə sistemi haqqında" Qanunun tələblərinə və digər normativ-hüquqi aktlara uyğun hazırlanıb. Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatası qanunu ətrafında təhlil edib, barəsində müsbət rəy verib. Fondun 2021-ci il üçün gəlir və xərcləri bərabər olmaqla 5 146 030 160,0 manat məbləğində proqnozlaşdırılıb. Bu, cari ilin büdcəsinə nisbətən 361,134 milyon manat, və ya 7,55 faiz çoxdur. Fondun gəlirlərinin 68,4 faizi məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə daxilolmalar, 31,6 faizi isə dövlət büdcəsindən transfer hesabına təmin ediləcək. Məcburi dövlət sosial sığorta haqları

üzrə daxilolmaların 61,59 faizi və yaxud 2 milyard 157 milyon manatı qeyri-büdcə sektorunun payına düşür. Büdcədən maliyyələşən təşkilatlar tərəfindən ödəniləcək məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə daxilolmaların proqnozu 1 milyard 345,43 milyon manat təşkil edir. 2021-ci ildə dövlət büdcəsindən transfertin məbləği 1 milyard 631 milyon 530 min manat nəzərdə tutulub. Büdcədən maliyyələşən təşkilatlar tərəfindən ödəniləcək məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə daxilolmaların cari ilə nisbətən az, büdcə transfertinin isə cari ilə nisbətən yüksək proqnozlaşdırılmasını koronavirus pandemiyasının iqtisadi fəallığa göstərə biləcəyi mənfi təsirləri nəzərə almaqla ehtiyatlı büdcə siyasəti kimi izah etmək olar.

Qeyd edilib ki, 2021-ci ildə Fondun xərclərinin əsas istiqamətlərini əhaliyə əmək pensiyalarının və məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını hesabına müavinətləri üzrə ödənişlər, o cümlədən əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə, hamiləliyə və doğuma görə, uşağın anadan olmasına görə, 3 yaşına çatanaq uşaqlara qulluqla əlaqədar, dəfn üçün xərclər, habelə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası xətti ilə sığortaolunanların sanatoriya-kurort müalicəsi və sağlamlaşdırma tədbirlərinin həyata keçirilməsi üzrə ödənişlər, pensiya və müavinətlər üzrə bank əməliyyatlarının aparılması üzrə xərclər, Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun mərkəzi aparatının və onun yerli orqanlarının, habelə DOST agentliyinin əhaliyə sosial sahədə xidmətinin təşkili üzrə fəaliyyətinin xərcləri təşkil edir.

Sonra Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" qanun layihəsi barədə palatanın rəyini təqdim edib. Bildirilib ki, qanun layihəsi "Büdcə sistemi haqqında" Qanunun tələblərinə uyğun şəkildə tərtib edilmişdir. Sənəddə əks etdirilmiş gəlir və xərclərin strukturuna "Sosial sığorta haqqında" Qanunda müəyyən edilmiş istiqamətlərə uyğundur. Qeyd edilib ki, dövlət büdcəsindən ayrılan transfertin məbləği 2021-ci ilin dövlət büdcəsinin müvafiq parametrlərinə uyğundur. Növbəti il üçün Fondun büdcəsinin layihəsi üzrə parametrlərin təhlili göstərir ki, 2021-ci ildə nəzərdə tutulan tədbirlərin icra müddəti cari ildə bitməli olan pensiya konsepsiyası üzrə tədbirlərin məntiqi davam etdirilməsinə imkan verir ki, bu da müsbət addım olaraq qiymətləndirilməlidir.

Diqqətə çatdırılıb ki, Fondun gəlirləri, cari ilə müqayisədə 7,6 faiz çox olmaqla proqnozlaşdırılıb. Bu, indiyədək Fondun gəlirlərinin ən böyük göstəricisidir. Növbəti ildə Fondun xərclərinin əsas hissəsinin əhaliyə ödənişlərə yönəldilməsi nəzərdə tutulub. Pensiyaların ödənilməsi xərclərinin son illərdə artım meylində həmin xərclərin ümumi daxili məhsulun xüsusi çəkisinə təsir göstərir. Cari və növbəti illər üzrə pensiyaların orta aylıq məbləği üzrə artım dinamikası müvafiq olaraq 14,2 faiz və 9,3 faiz səviyyəsində qiymətləndirilir. Sonda Palatanın sədri sənəddə dövlət öhdəliklərinin konkret müəyyənləşdirilməsinin məqsədemüvafiqliyini qeyd edib.

İclasda iştirak edən əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev çıxışında bildirdi ki, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, hər bir ölkə vətəndaşının layiqli həyat səviyyəsinin təmin edilməsi və sosial rifah halının yaxşılaşdırılması ölkə başçısı tərəfindən həyata keçirilən siyasətin əsas prioritetidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin islahatlar proqramına uyğun olaraq əhalinin sosial müdafiəsi və sosial inkişafı ilə bağlı ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il üzrə gəlirləri 5 milyard 146 milyon manat nəzərdə tutulub ki, bu da 2020-ci ilin gəlirlərindən 361 milyon manat və ya 8 faiz çoxdur. Fondun 2021-ci il üçün gəlirlərinin 68 faizi və ya 3,5 milyard manatını məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına daxilolmalar proqnozlaşdırılır. Büdcədən maliyyələşən təşkilatlar üzrə daxilolmalar 1 milyard 345 milyon manat, qeyri-büdcə təşkilatları üzrə isə 2 milyard 157 milyon manat proqnozlaşdırılır.

Fondun növbəti il üzrə xərcləri balanslaşdırılmış şəkildə 5 milyard 146 milyon məbləğində müəyyən edilmişdir. Xərclərin 97 faizi və ya 5 milyard manatı əhaliyə ödənişlərin payına düşür. Bu məbləğin 4,9 milyard manatı əmək pensiyaları, 123 milyon manatı isə sosial sığorta hesabına verilən müavinətlərin payına düşür. 2021-ci il üzrə əmək pensiyalarının maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsait 2020-ci ilə müqayisədə 337 milyon manat və ya 7 faiz artımla nəzərdə tutulub. Növbəti il üçün pensiyaların orta məbləği 338 manat, yaşa görə pensiyaların isə orta məbləği 370 manat proqnozlaşdırılır. Bu, cari ildəki ödənişlərdən 13 faiz çoxdur.

Çıxışının sonunda Sahil Babayev müzakirələr zamanı deputatlar tərəfindən qaldırılan məsələlərə münasibət bildirdi. Müzakirələrdə komitə sədrləri Siyavuş Novruzov, Qənirə Paşayeva, deputatları Azər Badamov, Musa Qasımlı, Əli Məsimli, Mələhet İbrahimqızı, Razi Nurullayev Fondun fəaliyyəti ilə bağlı öz fikirlərini səsləndiriblər.

Sonra əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev "İşsizlikdən Sığorta Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" qanun layihəsi barədə (birinci oxunuş) məlumat verib. Bildirilib ki, fondun 2021-ci il büdcəsinin gəlirləri və xərcləri bərabər olaraq 157 769 146 manat məbləğində nəzərdə tutulub. Büdcə gəlirləri cari ildəki nisbətən 4,3 faiz, xərcləri isə 10,4 faiz çox olacaq. Layihəyə əsasən, ilin sonuna işsizlikdən Sığorta Fondunun (o cümlədən, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) aparatının və digər struktur bölmələrinin) hesablarında ilin sonuna qalan vəsait növbəti ilin xərclərinin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev bildirdi ki, işsizlikdən Sığorta Fondunun növbəti ildə fəaliyyəti məhz məşğulluq sahəsində cari və növbəti islahatların həyata keçirilməsinə yönəldəcək. Özünüməşğulluq proqramı 16 mindən artıq ailəni əhatə edəcək. Müzakirələrdə deputatlar Razi Nurullayev, Fəzail Ağamalı və Aydın Hüseynov Məşğələyə münasibət bildi-

riblər.

Sonra "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında" qanun layihəsi barədə (birinci oxunuş) iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verib. Bildirib ki, 2021-ci il üçün yaşayış minimumunun müxtəlif sosial qruplar üzrə yuxarı həddinin artırılması təklif olunur. Belə ki, növbəti ildə ölkə üzrə yaşayış minimumu 190 manatdan 196 manata, əmək qabiliyyətli əhali üçün 201 manatdan 207 manata, pensiyaçılar üçün 157 manatdan 162 manata, uşaqlar üçün 170 manatdan 175 manata qaldırılması planlaşdırılır. İclasda iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri müavini Əli Məsimli məsələyə dair öz fikirlərini bildirdi.

Sonra əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında" qanun layihəsi barədə (birinci oxunuş) danışıb. Qeyd edilib ki, ehtiyac meyarı ünvanlı sosial yardım təyin etmək üçün hər il dövlət büdcəsi təsdiq olunarkən müəyyən edilən bir hədddir. Qanunvericiliyə görə ilbəil bu hədd yaşayış minimumuna yaxınlaşmalıdır, sonra isə biz artıq bundan istifadə etməyəcəyik. Bu göstərici cari ildəki nisbətən, gələn il daha 10 manat və yaxud 6,2 faiz artaraq, gələn il üçün ehtiyac meyarı 170 manat məbləğində nəzərdə tutulur.

"Əmək pensiyaları haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinə əsasən, qanunun 19-cu maddəsi ləğv edilir. Həmin maddədə əks olunmuş pensiya əlavələrinin ləğv edilərək mövcud Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdləri ilə birləşdirilməsi təklif olunur. Belə ki, bu maddədə nəzərdə tutulan şəxslərin əksər hissəsi (Azərbaycanın Milli Qəhrəmanlarının, Şəhid ailələrinin üzvləri, müharibə əlilləri, Böyük Vətən müharibəsi iştirakçıları, I dərəcə əlilliyi olan şəxslər və sair) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdləri ilə əhatə olunur və bu pensiya əlavələrinin ləğv edilərək, Prezident təqaüdlərinin artırılması həmin pensiya və Prezident təqaüdləri alan şəxslərin sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına təsir edəcək, eyni zamanda, bu növ sosial təyinatların elektron icrasını sürətləndirəcəkdir. Prezident təqaüdü ilə əhatə olunmayan şəxslər üzrə isə yeni təqaüdlərin təsis olunması nəzərdə tutulur. Eyni zamanda, bu maddədə nəzərdə tutulan şəxslər Prezident təqaüdü ilə yanaşı hüquqları yarandığı halda aylıq əsasda sosial müavinət və ya əmək pensiyası da alaçaqlar.

Növbəti dəyişikliyə görə, sığorta davamiyyəti əmsalı əlilliyə görə əmək pensiyası üçün tələb olunan sığorta stajı aylarının sayının 200-ə olan nisbəti şəklində müəyyənləşdiriləcək. Hazırda qüvvədə olan mətndə ayların sayı 192-dir. Bu II və III qrup əlillərə əlilliyə görə əmək pensiyası təyinatı zamanı pensiya kapitalı tələbinin bir qədər də yum-

şaldılmasına və pensiya məbləğinin yüksəlməsinə gətirib çıxaracaq. Qanuna edilən başqa bir dəyişikliyə əsasən, e-pensiya təyinatı sisteminin tətbiqi ilə fərdi şəxsi hesabında kapitalı olan şəxslərə 25 il staj amnistiyasının qüvvədə olma müddətinin 2023-cü ilin yanvarın 1-dək uzadılması təklif edilir. Həmin tarixdən sonra isə bu müddət hər il 1 il azaldılmaqla tətbiq ediləcək.

Musa Quliyev "Sosial müavinətlər haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə sənədi təqdim edərək qeyd edib ki, layihə sosial müavinətlərin məbləğlərinin optimallaşdırılması və növlərinin unifikasiya edilməsi istiqamətində son illərdə aparılan islahatların davamı olaraq hazırlanıb. Qanuna əsasən, bəzi kateqoriya şəxslərin uşaqlarına (şəhid uşaqlarına, müharibə, 1990-cı il 20 Yanvar və Çernobil AES əlillərinin uşaqlarına) sosial müavinətlər ödənilir ki, həmin müavinətlər 2021-ci il yanvarın 1-dən ləğv edilərək, onun məbləği müvafiq kateqoriya üzrə şəxslər üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təyin etdiyi təqaüdlərin artırılması yolu ilə həmin təqaüdün məbləğində nəzərə alınacaq. Bununla da ayrı-ayrı həssas kateqoriyalar üzrə sosial təminatların daha aydın və unifikasiya olunmuş şəkildə onlara çatdırılması, eləcə də qanunvericiliyin daha da sadələşdirilməsi təmin ediləcək.

Sonra iclasda büdcə zərfinə daxil olan sənədlər ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilmişdir.

Daha sonra "Siyasi partiyalar haqqında" Qanuna dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsi ikinci oxunuşda müzakirə olunub. Milli Məclis sədrinin müavini, ictimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli sənədə təklif edilən dəyişikliklərin mahiyyəti barədə məlumat verib. Qeyd edilib ki, müvafiq komitələrin birgə iclasında ikinci oxunuş zamanı parlamentdə təmsil olunan partiya təmsilçiləri tərəfindən sənədə irad bildirilməyib. İclasda qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilmişdir.

Sonra Milli Məclis sədrinin birinci müavini, hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli "Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin 15 illiyi (2005-2020)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (üçüncü oxunuş) məlumat verib. Bildirib ki, müharibə şəraiti dövründə, ondan sonrakı dövrdə də adı çəkilən nazirliyin əməkdaşları öz üzərlərinə düşən vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gəlirlər. Bu medalın təsis olunması Azərbaycanın orden və medallarına yeni bir töhfə olacaq. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edilmişdir. Bununla Milli Məclisin iclası başa çatmışdır.

Vüqar Rəhimzadə: “Prezidentimizin “İlin siyasətçisi” seçilməsi Lider kimi bütün keyfiyyətlərinin bir daha təqdimatıdır”

“Dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin 17 illik fəaliyyətinin zirvəsi kimi dəyərləndirilən Zəfərimiz istər ölkə daxilində, istərsə də beynəlxalq aləmdə keçirilən sorğularda da yüksək qiymətləndirilir. Təbii ki, bu uğur bugünün səylərinin deyil, illərin qatıyının, düşünülmüş və məqsədyönlü siyasətin, ölkəmizin istər daxildə, istərsə də beynəlxalq aləmdə qazandığı uğurların, eyni zamanda, Azərbaycanın müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsinin prioritetliyi fonunda atılan addımların məntiqi nəticəsidir.

Prezident İlham Əliyev dekabrın 23-də xanımı Mehriban Əliyeva ilə işğaldan azad edilmiş Qubadlı və Zəngilan rayonlarına səfəri zamanı əsgərlərlə görüşündə bir daha bu məqamı xüsusi qeyd etmişdir ki, pəşəkariyyət, qəhrəmanlıq, planlaşdırma, güclü iradə, milli ruh, texniki təchizat - bütün bu amillər birlikdə və xalq-iqtidar birliyi bizim Qələbəmizi şərtləndirdi. İstifadə etdiyimiz taktiki üsullar dünya hərbi elmi üçün yenilikdir. Vaxt keçdikcə bu məsələ ilə bağlı daha geniş məlumat veriləcək. Ancaq bu gün də artıq xarici mətbuata sızan məlumatlar onu göstərir ki, bu müharibə döyüş əməliyyatlarının gedişində hərbi ekspertlər tərəfindən çox ciddi təhlil edilirdi və indi də edilir”. Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, “İki sahil” qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə SİA-yə açıqlamasında bildirdi.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, Rusiyanın məşhur “Vedomosti” nəşri altı nominasiya üzrə ilin personası ilə bağlı illik xüsusi layihəsinin nəticələrini dərc edib. Prezident İlham Əliyev nəşrin oxucuları arasındakı səsvermədə “İlin siyasətçisi” seçilib. Nəşr yazır ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi haqlı olaraq ordusu 2020-ci ildə inamlı hərbi qələbə qazanan, region miqyasına görə isə əsl triumf əldə edən yeganə lider adlandırmaq olar.

Baş redaktor diqqətə çatdırıb ki, 30 il həllini gözləyən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin 44 gündə Azərbaycanın hərbi və siyasi Qələbəsi ilə başa çatması dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin uğurlu siyasətinin, qətiyyətli mövqeyinin, illərdə Ali Baş Komandanın “Azərbaycan əsgəri, irəli!” əmrini gözləyən ordumuzun qüdrətinin, döyüş ruhunun yüksəkliyinin, Vətən, torpaq sevgisinin nəticəsidir: “Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin son 17 ildə ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi

kursunu bütün sahələrdə uğurla davam etdirərək, davamlı inkişafa nail olması bu Qələbəmizə gələn yolu hər an yaxınlaşdırırdı. Beynəlxalq münasibətlər sistemində güc və beynəlxalq hüquq amillərinin önəmini nəzərə alsaq, Azərbaycanın hər iki istiqamətdə üstünlüyü göz önündədir. Müstəqil və pragmatik siyasətində dövlətin və xalqın maraqlarının ifadəsinə əsaslanan addımları ilə hər günümüzü tariximizə önəmli hadisələrlə dolu zəfər günləri kimi yazan dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin bütün çıxışlarında bu inam öz əksini tapırdı ki, ücrəngli bayrağımız işğal altında olan torpaqlarımızın hər bir guşəsində dalğalanacaq. Bu əminliyə əsas verən təbii ki, Azərbaycanın bütün sahələrdə qazandığı uğurlar, eyni zamanda, münaqişənin həlli üçün möhkəm hüquqi bazanın yaradılması idi. Ötən 30 ildə BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi icrasını gözləsə də, Azərbaycan Ordusu bu missiyanı özünə təkbəşinə 44 gündə həyata keçirdi, işğala son qoydu. Ermənistan və ona havadarlıq edən dövlətlərə sübut etdi ki, yenilməz, məğrur ordusu olan Azərbaycandır. Ermənistanın illərdir yaratdığı “yenilməz erməni ordusu” mifi darmadağın edildi. Torpaqlarımızı heç zaman geri qaytarmayacağı xülyası ilə yaşayan Ermənistan rəhbərlərinin bu ərəzilərində yaratdıqları istehkamlar dağıdıldı, Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan Ordusu qarşısında diz çökdü. 10 noyabr üçtərəfli Bəyanatı dünyaya Azərbaycan Prezidentinin qətiyyətini, ordumuzun gücünü, qüdrətini göstərdi. 44 gündə Azərbaycana nə qədər təzyiqlər göstərildi, müharibənin dayandırılması ilə bağlı tələblər irəli sürüldü. Bütün təzyiqlər və təhdidlərə əsl Liderə xas olan mərdliklə sinə gərən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev mövqeyindən geri çəkilməyərək Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın 7 şərt

tinin qarşısında bir şərt qoydu - torpaqlarımızdan çıxınsınlar, rayonların boşaldılması ilə bağlı cədvəl təqdim etsinlər. Əks təqdirdə müharibə sonadək aparılacaq”.

Vüqar Rəhimzadə Azərbaycan Ordusunun döyüş meydanında qalıbyətindən, şücaətindən bəhs edərək bildirdi ki, bütün bu uğurlarımız 10 noyabr Bəyanatının imzalanmasını şərtləndirdi, Ermənistan kapitulyasiya aktına imza atdı: “Ötən 30 ilə müxtəlif baxışlar mövcud olsa da, real olan budur ki, bu müddətdə işğalçı dövlət ona olan diqqət və qayğıdan ərköyünləşərək beynəlxalq hüquq amilinin mövcudluğundan xəbərsiz olub, xülyalarla yaşayıb, yeni ərəzilər uğrunda müharibə planı hazırlayıb. Azərbaycan isə bu müddətdə güclənib, haqqın-ədələtin kimin tərəfində olduğunu əsaslı şəkildə dünyaya çatdırmaqla yanaşı, bu reallığın beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələrində öz əksini tapmasına nail olub. Məhz bu kontekstdən yanaşdıqda açıq-aydın görmək olur ki, bu gün bir tərəfdə yenilməz ordusu olan qalib Azərbaycan, digər tərəfdə isə ordusu məhv edilmiş məğlub Ermənistan dayanıb”.

Baş redaktor vurğulayıb ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin ölkədə və beynəlxalq aləmdə qazandığı imic, yaratdığı ümumi portret budur ki, o, pragmatik siyasətçidir. Hadisələri, prosesləri dəqiq qiymətləndirməyi, mühüm məsələlərin elmi cəhətdən əsaslandırılmış həlli yollarını təqdim etməyi bacaran, ən əsası öz xalqının, dövlətinin gələcəyini düşünən, dövlət maraqlarını hər şeydən üstün tutan, müstəqil siyasəti ilə öz qətiyyətli mövqeyini ortaya qoyan alternativsiz Liderdir. Zəfərimiz möhtərem Prezidentimizin bu keyfiyyətlərinin real mənzərəsini bir daha dünyaya təqdim etdi. Rusiyanın məşhur “Vedomosti” nəşrinin seçimi bunun bir daha təsdiqidir.

Bəhruz Quliyev: “Tarixi zəfərimiz Tofiq Yaqublu və onun kimi erməniyönlü marionetləri qıcıqlandırır”

Tofiq Yaqublu deyərkən, ilk növbədə, təsəvvürə xain və sərsəm bir tip gəlir. Çünki bu adamın təfəkkürü illər ötsə belə nə siyasi təhlil, nə də normal insan düşüncəsinə uyğunlaşmayıb. Onun təfəkkürü qalib 90-cı illərin küçələrində, çayxanalarında və bazar söhbətlərində. Bu fikirləri Trend-ə “SƏS” qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev “Milli Şura” adlı qurumun koordinasiya mərkəzinin üzvü Tofiq Yaqublunun Azərbaycan dövlətinin və rəhbərliyinin, eləcə də xalqının, ordusunun vahid yumruqda birləşərək, düşmən Ermənistan qalib gəlməsi faktına qarşı mövqə sərgiləməsinə münasibətini açıqlayarkən deyib.

“Bu xalq, bu ordu və bunları ətrafında sıx birləşdirən Müzəffər Ali Baş Komandan reallığına qaşırı dil uzatmaq ən azından, yumşaq desək, xəyanətdir, düşməne işləməkdir”, deyən Bəhruz Quliyev hesab edir ki, Vətən müharibəsində qazanan zəfər məhz Tofiq Yaqublu və onun kimi digər erməniyönlü idarəolunan marionetləri qıcıqlandırır:

“Onlar bu birlik, vahidlik qələbəsini həzm edə bilmirlər, bilirlər ki, artıq onların da qatarları Paşinyanın qatırı kimi çoxdan gedib. İnsan nə qədər səviyyəsiz və düşüncəsiz olmalıdır ki, xalqın etimad göstərdiyi liderinə, milli qəhrəmanı kimi qəbul etdiyi şəxsiyyətə, onun qətiyyətli mübarizəsinə qarşı sərsəm fikirlər bildirsin. Hətta belə

möhkəmləndirilib, ordu quruluşumuz üçün nə qədər nəhəng planlar həyata keçirilib. Bütün bu faktların yerinə əslində özlərini ifşa etməklə məşğuldurlar.

Necə ifşa edirlər özlərini? Bu sualın da cavabı çoxdan məlumdur. Baxın, əgər bu gün belli Avropa ölkələri necə ki, Azərbaycanın regionda və dünyada güc mərkəzinə çevrildiyini həzm edə bilmirlərsə, xüsusilə Türkiyə-Azərbaycan birliyinə qarşı qərəzli qətnamələr qəbul edirlərsə, bu adamlar da eyni mövqedən çıxış edirlər. Sizi inandırım ki, Avropanın ermənipərəst dairələri bizə qarşı hansı qərarı qəbul edirlərsə, Tofiq Yaqublu və onun kimi “Milli Şura”nın digər üzvləri də həmin qərarları alqışlayırlar. Bununla da özlərini if-

şa edirlər. Həmin ünsürlər Azərbaycanın güclənməsini, qüdrətlənməsini istəməyən siyasi dələduzlar yığındırlar, o cümlədən, Tofiq Yaqublu da həmin yığınağın paravoz tüstüsüdür ki, havaya buxarlanır, təmiz havanı korlayır”.

B.Quliyev bildirdi ki, bu gün dünyanın Azərbaycanın dostları kimi tanınan bir çox liderləri, hətta müharibə zamanı bitərəf qalan ölkə rəhbərləri belə, qazanan qələbənin birbaşa Azərbaycanın qələbəsi olduğunu bildirirlər, habelə İlham Əliyev qətiyyətini, demir yumruğunu etiraf edirlər: “Sadəcə və qədirbilən xalq Tofiq Yaqublunun bu cür sərsəm fikirlərini lazımlı gələrsə, özünə həzm etməmək gücündədir, sadəcə belə bir lazımsız ünsür bundan da özünə xal toplamağa cəhd edəcək, özünü “vacib şəxs” kimi hiss edəcək, halbuki, nə əvvəllər, nə də indi bir qara qəpiyə, quruşa dəymən məxluq olaraq öz ucuzluğunu sərgiləyib”.

“Ona görə də hesab edirik ki, bu cür satqın, xain və anti-dövlətçi yığınaqların fikirləri heç bir ciddiyyətə tanınmır, əksinə onları xalq rədd edir. Biz xalqın belələrini necə rədd etdiyini əvvəllər də müşahidə etmişik, bu dəfə də belədir. Özləri danışır, özləri qulaq asırlar və sonradan erməni havadarlarından sümük payı, yal payı umurlar. Çünki belə yemlər onlar üçün daha sərfəlidir, öz ucuz, xəyanətəkar həyatlarını davam etdirməkdən ötrü...” - deyərək Bəhruz Quliyev əlavə edib.

Korotçenko: “Paşinyan iqamətgahını tərk etməyə hazırlaşmır”

İkinci Qarabağ müharibəsində uğradıqları sarsıdıcı məğlubiyyətdən sonra Ermənistan və ümumiyyətlə erməni cəmiyyəti üçün şok vəziyyətdən çıxmaq üçün qisas çağırışları deyil, öz ölkəsi naminə yaradıcı əmək sərf etmək lazımdır. SİA xəbər verir ki, bu barədə Rusiyanın tanınmış politoloqu, “Milli müdafiə” jurnalının təsisçisi və baş redaktoru, hərbi ekspert İqor Korotçenko deyib. Onun sözlərinə görə, ermənilərin radikal müxalifəti, hələlik normal düşüncələri yerinə, bütün vasitələrlə Paşinyanı vəzifəsindən atmağa çalışırlar. Lakin Paşinyan da dirəniş göstərir.

“Bununla yanaşı, Paşinyan heyretədir siyasi yaşam nümayiş etdirir və hələ ki, kütlənin lənət sədalari altında özünü “inqilabi” iqamətgahını tərk etməyə hazırlaşmır”, deyən Korotçenkoya görə, o, bu sualın cavabını bir neçə hissəyə bölüb.

1. Kreml Paşinyana münasibətdə neytral mövqə tutub. Nikol Vovayeviç bütün məsuliyyəti ilə üçtərəfli razılaşmanın bütün müddəalarını yerinə yetirməli, Ermənistan-

la Azərbaycan arasındakı sərhədlərin demarkasiyasını həll etməlidir, ən əsası isə - misisiyası tam şəkildə yerinə yetirilənə qədər ölkədə hakimiyyətin dayanıqlığını təmin etməlidir.

Ehtimal etmək olar ki, Paşinyan Rusiyadan onun devrilməməsi üçün siyasi zəmanət

alib.

2. Müxalifət İrəvanda Paşinyanı güc vəsiti ilə devirmək üçün mitinqlərinə kritik kütlə toplaya bilmir.

Yeni məsələ onların az olmasında deyil, sadəcə, kritik kütlə toplana bilinməyib.

3. Ermənistan əhalisinin bir hissəsi de-fakto yeni siyasi reallığı qəbul edib - burada Qarabağ Azərbaycandır və artıq əbədiyə.

4. Və sonda ən əsası - ordu və Milli Təhlükəsizlik Xidməti hələ ki, Paşinyana sədaqətlərini qoruyurlar. Vəziyyət dəyişəcəkmi - yaxın bir neçə həftələrdəki situasiya hər şeyi göstərəcək.

Rövşən RƏSULOVA

Ermənistanda 2021-ci ilin dövlətin

Dekabrın 10-da Ermənistan parlamenti 2021-ci il üçün dövlətin büdcə layihəsini qəbul etmişdir. Layihənin qəbul edilməsi ilə bağlı müzakirələrdə iştirak edən 98 deputatdan 84-ü layihənin lehinə, 14-ü isə əleyhinə səs vermişdir. Bu o deməkdir ki, büdcə layihəsi 85.7% səsle qəbul edilmişdir. Müxalif "Çiçəklənən Ermənistan" fraksiyası səsvermədə iştirak etməmiş, "Parlaq Ermənistan" fraksiyası isə layihənin əleyhinə səs vermişdir. Büdcə layihəsində gözləniləndən daha yaxşı proqnozların yer almasına baxmayaraq Ermənistanda gələn il istər iqtisadi, istərsə də sosial baxımdan mövcud olacağı gözlənilən şəraiti və Ermənistanın maliyyə imkanlarını nəzərə alıqda bu proqnozlar ilə bağlı şübhələr yaranır. Ona görə də büdcə layihəsində yer almış proqnozları və onların reallaşdırılması imkanlarını nəzərdən keçirək.

Büdcə layihəsi

Qəbul edilmiş büdcə layihəsində yer alan proqnozlara əsasən 2021-ci ildə büdcə gəlirləri 2.87 milyard ABŞ dolları (bundan sonra dollar), büdcə xərcləri isə 3.52 milyard dollar həcmində olacaqdır. Belə olan halda 648 milyon dollar həcmində büdcə kəsrini formalaşacaqdır (ÜDM-in 5.3%-i). 2021-ci ilin büdcə layihəsinin ilkin versiyası ilə müqayisədə qəbul edilmiş layihədə büdcə gəlirləri 144 milyon dollar azaldılmış, büdcə xərcləri isə 14 milyon dollara qədər artırılmışdır. Nəticədə, büdcə kəsrinin həcmi ilkin olaraq proqnozlaşdırılan 520 milyon dollardan (ÜDM-in 4.1%-i) 128 milyon dollar daha çox olacaqdır.

Büdcə layihəsində eyni zamanda növbəti il üçün iqtisadiyyatın artım proqnozu da yer almışdır. Proqnozlaşdırılan büdcə göstəricilərinin dəyişməsi nəticəsində iqtisadiyyatın artım proqnozu da yenilənmişdir. Büdcənin noyabrda müzakirə edilmiş ilkin versiyasında Ermənistan iqtisadiyyatının 2021-ci ildə 4.8% artacağı proqnozlaşdırılırsa da qəbul edilmiş sonuncu layihədə bu rəqəm 3.2%-ə endirilmişdir. 2021-ci ildə inflyasiya səviyyəsinin isə 2.5%-5.5% aralığında dəyişəcəyi proqnozlaşdırılmışdır.

Büdcə layihəsinin parlamentdəki sonuncu müzakirəsi zamanı Ermənistanın maliyyə naziri qeyd etmişdir ki, ÜDM-in gələn il üçün proqnozlaşdırılan 3.2%-lik artımının əldə edilməsi üçün iqtisadi sahədə böyük səylərə və səmərəli fəaliyyətə ehtiyac vardır. Nazir eyni zamanda qeyd etmişdir ki, 2021-ci il üçün büdcə layihəsi qəbul edilmiş ümumi fiskal qaydalar əsasında hazırlansa da iqtisadi bərpa prosesinin nəvaxt başlayacağı və nə qədər davam edəcəyi məlum olmadığından proqnozlardan fərqli nəticələrin əldə edilməsi və fiskal qaydalardan kənarlaşmaların olması ehtimalları vardır.

Nazir bu fikirləri söyləməklə hökumətin özünün də layihədə yer almış proqnozlardan əmin olmadığı göstərməklə yanaşı fiskal qaydalardan kənarlaşma deməklə əsasən büdcə kəsrinin normadan artıq olmasını nəzərdə tutur. Artıq 2020-ci ildə büdcə kəsrinin normadan ar-

tıq səviyyəyə çatmasına hüquqi baxımdan imkan yaratmaq üçün Ermənistan hökuməti bununla bağlı müəyyən edilmiş limiti aradan qaldırmaq məcburiyyətində qalmışdı. Büdcə kəsrini növbəti ildə də yüksək səviyyədə olarsa büdcə kəsrinin limitin artırılmasına və ya aradan qaldırılmasına ehtiyac yaranacaqdır. Bu isə o anlama gəlir ki, büdcə kəsrini maliyyə təhlükəsizliyi baxımından riskli səviyyədə olacaqdır.

Hökumət nümayəndələri arasında əminsizliyin olmasına baxmayaraq onlar 2021-ci ildə fiskal konsolidasiya (büdcə kəsrinin azaldılması siyasəti) istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsindən sonra büdcə kəsrinin ÜDM-in 5.3%-i səviyyəsində saxlaya biləcəklərini güman edirlər (2020-ci ilin sonuna bu göstəricinin 7.4% olacağı gözlənilir).

Fiskal konsolidasiya siyasətinin həyata keçirilməsi imkanları

Ermənistanda büdcə kəsrinin həcmində böyüklüyü və maliyyə təhlükəsizliyi ilə bağlı problemlər yaratması fiskal konsolidasiya siyasətinin həyata keçirilməsini zəruri edir. Ermənistanda iqtisadi vəziyyət ilə bağlı beynəlxalq maliyyə təşkilatları tərəfindən hazırlanan hesabatlarda da Ermənistanda fiskal konsolidasiya siyasətinin həyata keçirilməsinin vacib olduğu vurğulanır. Ona görə də Ermənistan hökuməti 2021-ci ildə bu istiqamətdə tədbirlərin görülməyi ilə bağlı fikirləri irəli sürür. Lakin, bu siyasətin həyata keçirilməsi üçün fiskal sahədə buna imkan yaradacaq manevr imkanları mövcud olmalıdır. Ermənistanda isə gələn il belə imkanların olacağına inanmaq çətinidir. Ümumiyyətlə, bu siyasətin həyata keçirilməsi üçün Ermənistan hökuməti iki vasitədən istifadə edə bilər:

Büdcə gəlirlərinin artırılması. Zəif iqtisadi aktivlik şəraitində büdcə gəlirlərinin artırılması çətinidir. Ona görə ki, iqtisadi aktivlik zəif olduqda büdcə gəlirlərinin formalaşmasında əsas rol oynayan vergi gəlirlərinin də həcmi aşağı düşür. Onu nəzərə alsaq ki, Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqları azad etmə-

si Ermənistanda iqtisadi vəziyyəti gərginləşdirmişdir və bu vəziyyət gələn il də davam edəcəkdir o zaman vergi gəlirlərinin artacağını gözləmək olmaz. Bundan əlavə Ermənistanda fəaliyyət göstərən və böyük həcmdə vergi ödəyən şirkətlərin böyük hissəsi işğal edilmiş ərazilərdəki resursları talan etməklə məşğul idi və gəlirləri bu ehtiyatlar hesabına formalaşdırırdı. Həmin resurslara çıxış imkanlarının azalması isə həmin şirkətlərin müflis olmasına və ya fəaliyyətlərinin əhəmiyyətli dərəcədə daralmasına səbəb olacaqdır. Belə olan halda vergi gəlirlərini artırmaq

qeyri-mümkündür. Ona görə də gələn il Ermənistan hökumətinin proqnozlaşdırıldığı büdcə gəlirlərini belə toplaya biləcəyi sual altındadır.

Nümunə üçün Kəlbəcər rayonunda yerləşən Söyüdlü Qızıl yatağını göstərmək olar. Belə ki, Azərbaycan Kəlbəcər rayonunu işğaldan azad etdiyindən bu yataq Azərbaycanın nəzarətinə keçmişdir. Bu yataqda fəaliyyət göstərən Ermənistanın "GeoProMining" şirkəti isə Ermənistanda ən böyük vergi ödəyicilərindən biridir. Belə ki, bu şirkət 2020-ci ilin ilk 9 ayında dövlət büdcəsində 34 milyon dollar həcmində vergi ödəməklə Ermənistanda dördüncü ən böyük vergi ödəyicisi olmuşdur. Dördüncü ən böyük vergi ödəyicisinin fəaliyyətinin dayanması büdcə gəlirlərinin əsaslı şəkildə azalacağını deməyə imkan verir. Bundan başqa Ermənistanda onlarla şirkət öz fəaliyyətlərini işğal edilmiş torpaqlardakı resurslar, xüsusilə də qiymətli metallar hesabına qeyri-qanuni şəkildə həyata keçirirdi. Bu şirkətlərin də vergi ödəyə bilməməsi büdcə gəlirlərinin azalmasına şərait yaradacaqdır.

Belə bir vəziyyətdə Ermənistan hökumətinin gələn il üçün büdcə gəlirlərinin həcmi 2020-ci il ilə müqayisədə 391 milyon dollar çox proqnozlaşdırması onu göstərir ki, verilmiş proqnoz reallığı əks etdirmir. Ermənistan iqtisadiyyatında böyük paya sahib olan mədən sənayesi sahəsində fəaliyyət göstərən şirkətlərin işğal edilmiş torpaqlardakı xammaldan məhrum olması büdcə gəlirlərinin azalmasına əsaslı şəkildə təsir edəcəkdir. Gələn il üçün büdcə gəlirlərinin artırılması daha çox pandemiyanın aradan qalxacağı və iqtisadi aktivliyin bərpa ediləcəyi ilə əlaqələndirilir.

Lakin, Ermənistanda iqtisadi bərpa prosesinin gələn il nə zaman başlayacağı məlum deyil və bu böyük ehtimal ilk yarımildən tez olmayacaqdır. Hətta başlasa belə bu proses sürətlə getməyəcəkdir. İkinci Qarabağ Müharibəsinin Ermənistanda yaratmış olduğu iqtisadi və sosial problemlər bərpa prosesinin əsaslı şəkildə ləngiməsinə səbəb olacaqdır. Digər tərəfdən isə Ermənistanın xarici borc cəlb etmək imkanlarının məhdud olması və əlavə borclanmanın yarada biləcəyi maliyyə problemləri borc hesabına inkişaf edən iqtisadiyyat üçün sürətli bərpa imkanları yaratmayacaqdır.

Belə şərtlər daxilində büdcə gəlirlərinin gələn il bu ildəkindən çox deyil, əksinə az olacağını gözləmək olar.

Büdcə xərclərinin azaldılması. Ermənistan hökuməti üçün büdcə xərclərini azaltmaq imkanları da məhduddur. Xüsusilə də post-müharibə dövründə hərbi sektorun və ümumilikdə iqtisadiyyatın bərpasını həyata keçirmək, əhalinin sosial problemlərini həll etmək və müharibədə dünyasını dəyişən hərbiçilərin ailələrinə maddi dəstək vermək üçün hökumət büdcə xərclərini yüksək səviyyədə saxlamaq məcburiyyətindədir. Gələn il üçün proqnozlaşdırılan büdcə xərclərinin həcmi qeyd edilən istiqamətlərdə maliyyələşməni həyata keçirmək və dəymiş böyük zərərli aradan qaldırmaq üçün tələb olunan vəsaitlə müqayisədə çox azdır. Ona görə də Ermənistan hökuməti büdcə xərclərini azalda bilməz.

Hazırkı şəraitdə Ermənistan hökuməti üçün büdcə xərclərinin azaldılması deyil, əksinə artırılması daha səmərəli olar. Ona görə ki, hökumət büdcə xərclərini artırmaqla sosial və maddi problemləri daha tez həll edə bilər ki, bu da hökumətin mövqeyini siyasi baxımdan möhkəmləndirə bilər. Lakin, büdcə xərclərinin artırılması öz növbəsində büdcə kəsrinin artmasına yol açar bilər. Maliyyə resursları məhdud olduğundan kəsrin maliyyələşdirilməsi də öz növbəsində xarici borcların cəlb edilməsinə ehtiyac yaradar ki, bu da maliyyə təhlükəsizliyi problemlərinin daha da artmasına səbəb olar. 2020-ci ildə yaranmış iqtisadi problemlər nəticəsində Ermənistan hökuməti büdcə xərclərini artırmaq (ÜDM-in 26.5%-i səviyyəsinə qədər) və əlavə xarici borc cəlb etmək (illik 18% artım) məcburiyyətində qaldıqdan sonra

istəyə belə onun büdcə xərclərini artırmaq imkanları azdır.

Ermənistan hökumətinin büdcə xərclərini artırmaq imkanının olmaması və eyni zamanda büdcə kəsrinin azaldılması üçün büdcə xərclərini azalda bilməməsi onu büdcə xərclərini mümkün ən yüksək səviyyədə saxlamağa məcbur edir. Cari il ilə müqayisədə büdcə xərclərinin gələn il 75 milyon dollar çox olacağı proqnozlaşdırılır. Gələn il Ermənistanda kəskin iqtisadi və sosial problemlərin mövcud olacağı şəraitdə hökumətin büdcə xərclərini cəmi 75 milyon dollar artırmaq imkanına malik olması Ermənistan hökumətinin çıxılmaz vəziyyətdə qaldığını göstərir. Ona görə də deyə bilərik ki, büdcə vəsaitləri hesabına Ermənistan hökuməti dəymiş böyük zərərli aradan qaldırma bilməyəcəkdir və bu da iqtisadi vəziyyətin daha da gərginləşməsinə imkan yaradacaqdır.

Ermənistanda istər büdcə gəlirlərinin artırılması, istərsə də büdcə xərclərinin azaldılması imkanlarının olmaması onu deməyə əsas verir ki, gələn il hökumətin fiskal konsolidasiya siyasətini həyata keçirmək imkanları məhdud olacaqdır. Ona görə də ehtimal etmək olar ki, hökumət fiskal konsolidasiya siyasətini həyata keçirməklə büdcə kəsrinin ÜDM-in 5.3%-i səviyyəsində saxlayacağına ümid etdiyindən bu siyasətin həyata keçirilmədiyi şəraitdə bu göstərici daha yüksək olacaqdır. Belə olduğu halda isə Ermənistan hökuməti yenə xarici borc cəlb etmək məcburiyyətində qalacaqdır.

Büdcə kəsrinin maliyyələşdirilməsi vasitələri

Büdcə kəsrinin maliyyələşdirilməsi gələn il Ermənistan üçün əsas problemlərdən biri olacaqdır. Ona görə də bu problemin aradan qaldırılması üçün fiskal konsolidasiya siyasətindən istifadə ilə yanaşı hökumət nümayəndələri tərəfindən başqa vasitələrin istifadəsi ilə bağlı da təkliflər irəli sürülmüşdür. Belə ki, 2021-ci il üçün qəbul edilmiş büdcə layihəsi barədə danışıq Ermənistanın yeni iqtisadiyyat naziri qeyd etmişdir ki, büdcə kəsrinin maliyyələşdirilməsi üçün üç vasitədən istifadə edilə bilər: daxili və ya xarici borc, dövlət mülklərinin özəlləşdirilməsi, kəmiyyət asanlaşdırılması (quantitative easing). Bu vasitələrin tətbiqi imkanlarını nəzərdən keçirək.

Borc cəlb edilməsi. Xarici borcun cəlb edilməsi bu istiqamətdə Ermənistan hökuməti tərəfindən ən çox istifadə edilən vasitə olmuşdur. Bunun nəticəsidir ki, Ermənistanın xarici borcu sürətlə artmışdır və bu ilin sonuna ÜDM-in 67%-ə çatacağı gözlənilir. Lakin, istər dövlət borcu təhlükəli səviyyəyə çatdığından, istər beynəlxalq reytingləri pisləşdiyindən, istərsə də pandemiya ilə əlaqədar xarici borc cəlb etmək imkanları azaldığından böyük həcmdə xarici borcun cəlb edilməsi Ermənistan üçün çətinidir. La-

büdcə layihəsinin tətbiq imkanları

kin, başqa ümid edəcəyi yol da yoxdur. Daxili borcları azaldıqda isə, Ermənistanda azalan iqtisadi aktivlik və artan iqtisadi problemlər şəraitində daxili borcun cəlb edilməsi imkanları demək olar ki, yoxdur. Ermənistanda gələn il mövcud olacaq iqtisadi və sosial problemlər istər yığımda olan əməllərin arınmasına, istərsə də biznes fəaliyyətinin zəifləməsinə səbəb olacaqdır. Belə olan şəraitdə daxili borcun cəlb edilməsi mümkün olmayacaqdır.

Dövlət mülklərinin özəlləşdirilməsi. İqtisadiyyat naziri tərəfindən bu vasitədən istifadənin təklif edilməsi iqtisadi vəziyyətin nə dərəcədə pis olmasından və hökumətin çarəsiz qalmasından xəbər verir. İlk olaraq onu qeyd etmək lazımdır ki, bu vasitə ilə kifayət qədər maliyyə vəsaiti toplamaq mümkün deyildir və bu dayanıqlı maliyyələşmə mənbəyi hesab edilə bilməz. Digər tərəfdən dövlət mülklərinin dəyəri yüksək olsa belə bu mülklərin alınması üçün ölkə daxilində iqtisadi subyektlər kifayət qədər maliyyə vəsaitlərinə malik deyildir. İstər biznes fəaliyyətinin kifayət qədər zəifləməsi (hansı ki gələn il də davam edəcəkdir), istərsə də əhalinin maddi vəziyyətinin pisləşməsi dövlət mülklərinin özəlləşdirilməsi imkanlarını aradan qaldırır. Xarici investorlar isə istər siyasi, istərsə də iqtisadi baxımdan qeyri-müəyyən

liklərin hökm sürdüyü ölkədə dövlət mülklərinə investisiya yatırmaq. Bütün bunları nəzərə alaraq deyə bilərik ki, büdcə kəsrinin dövlət mülkləri hesabına özəlləşdirilməsi real və səmərəli vasitə deyildir.

Kəmiyyət asanlaşması. Ümumiyyətlə, kəmiyyət asanlaşması pul siyasətinin instrumentidir və iqtisadiyyat naziri tərəfindən bu instrumentdən büdcə kəsrinin maliyyələşdirilməsi üçün istifadə edilməsi təklifi təcüblüdür. Kəmiyyət asanlaşması adətən iqtisadi aktivliyi artırmaq üçün həyata keçirilir və bu məqsədlə iqtisadi subyektlərin maliyyə əlçatanlığı faiz dərəcələrinin azaldılması ilə yüksəldilir. Əgər kəmiyyət asanlaşmasının həyata keçirilməsinin büdcə kəsrinin maliyyələşdirilməsinə dolaylı təsiri olsa belə hazırkı vəziyyətdə buna getmək Ermənistan hökuməti üçün səmərəli ola bilməz. Ona görə ki, kəmiyyət asanlaşmasının həyata keçirilməsi inflyasiya risklərini artırır. Onsuzda Ermənistanda inflyasiya gözləntiləri yüksəkdir. Kəmiyyət asanlaşmasına gedilsə bu qiymətlərin sürətlə artmasına şərait yarada bilər. Təsəffüf deyildir ki, noyabrda Ermənistanın Mərkəzi Bankı son beş ildə ilk dəfə olaraq yenidən maliyyələşmə üçün təyin edilən faiz dərəcəsini 1% artıraraq 5.25% səviyyəsinə çatdırmışdır. Bu bir daha onu göstərir ki, Mərkəzi Bank kəmiyyət asanlaşmasına de-

yl, əksinə inflyasiyanın qarşısını almaq üçün faiz dərəcələrinin artırılmasına çalışır. Digər tərəfdən isə Ermənistan kəmiyyət asanlaşmasını həyata keçirmək üçün kifayət qədər maliyyə resurslarına malik deyildir.

İqtisadiyyat naziri tərəfindən büdcə kəsrinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı irəlilən təkliflərin təhlili onu göstərir ki, Ermənistan üçün hazırkı durumda büdcə kəsrini maliyyələşdirmək üçün ən real olan vasitə həmişə olduğu kimi borc cəlb etməkdir. Qeyd edilən digər vasitələr ilə büdcə kəsrini maliyyələşdirmək mümkün deyildir. Ona görə də deyə bilərik ki, iqtisadiyyat naziri bu formada çıxış edərək Ermənistanın büdcə kəsrini maliyyələşdirmək üçün xarici borcdan başqa variantların da olduğunu diqqətə çatdırmaq istəmişdir. Lakin, realıqda Ermənistanın xarici borc cəlb etməkdən başqa yolu yoxdur. Ona görə də qarşıdan gələn illərdə Ermənistanın dövlət borcu riskli səviyyədə qalmaqda davam edərək ölkənin maliyyə təhlükəsizliyi üçün təhdidlər formalaşdıracaqdır.

Nəticə

Ermənistan hökuməti tərəfindən 2021-ci il üçün büdcə layihəsi qəbul edilsə də apardığımız təhlillər layihədə yer alan proqnozların mövcud reallığı əks etdirmədiyini göstərir. İkinci Qarabağ Müharibə-

sinin və pandemiyanın Ermənistan iqtisadiyyatına vurduğu zərər gələn il üçün iqtisadi artım perspektivləri vəd etmir. Bununla yanaşı pandemiyanın yayılmasının hələ də davam etməsi və gələn il nə zaman bitəcəyinin məlum olmaması iqtisadi bərpa prosesini əsaslı şəkildə ləngidəcəkdir. Ona görə də bu amillər büdcə proqnozlarının etibarlılığını şübhə altına alır. Proqnozların reallığı əks etdirməməsinə hökumət nümayəndələrinin çıxışlarından da hiss etmək mümkündür. Xüsusilə də 2021-ci il üçün büdcə layihəsinin parlamentdəki müzakirələri zamanı maliyyə nazirinin inamsız çıxışı və gələn il üçün verilmiş iqtisadi artım proqnozunun həyata keçirilməsinin çətinliyi ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər hökumətin özündə də inamsızlığın olduğunu göstərir. Sadəcə olaraq hökumət nümayəndələri siyasi gərginliyi azaltmaq məqsədilə gələn il üçün müsbət proqnozlar verməyə çalışırlar. Bundan başqa Ermənistanda müxalifət tərəfindən də oxşar fikirlər səsləndirilir. Büdcə layihəsinin parlamentdəki müzakirələri zamanı "Parlaq Ermənistan" fraksiyası layihənin əleyhinə səs verməsinin əsas səbəbi kimi layihənin reallığı əks etdirmədiyini göstərmişdir.

2020-ci ildə olduğu kimi gələn il də maliyyə sahəsində Ermənistan üçün ən böyük problem büdcə kəsrinin yüksək olması olacaqdır. Ona

görə də hökumət nümayəndələri indidən büdcə kəsrinin həcmindən optimallaşdırılması üçün istifadə edilməsi planlaşdırılan vasitələr ilə bağlı fikirlərini bölüşürlər. Bu vasitələrə fiskal konsolidasiya, dövlət mülklərinin satışa çıxarılması, kəmiyyət asanlaşması və xarici borcun cəlb edilməsi aiddir. Apardığımız təhlillər göstərir ki, Ermənistanın gələn il fiskal konsolidasiya həyata keçirmək imkanları məhdud olacaqdır, dövlət mülklərinin satışa çıxarılması və kəmiyyət asanlaşması kimi vasitələr isə büdcə kəsrinin maliyyələşdirilməsi üçün uyğun deyildir və yetərsizdir. Ona görə də dövlət borcunun riskli səviyyədə olmasına baxmayaraq büdcə kəsrinin maliyyələşdirilməsi üçün Ermənistan xarici borc cəlb etmək məcburiyyətində qalacaqdır. Bu isə onu deməyə əsas verir ki, ən azı qısa müddətli perspektivdə Ermənistanın dövlət borcu riskli səviyyədə qalmaqda davam edəcəkdir və ölkənin iqtisadi müstəqilliyi üçün təhdid olaraq qalacaqdır. Ona görə də 2020-ci ildə olduğu kimi gələn il də Ermənistan hökumətinin büdcə layihəsini dəyişməsi ehtimalları böyükdür.

Orxan Bağirov,
Beynəlxalq Münasibətlərin
Təhlili Mərkəzində aparıcı
məsləhətçi

Ermənistanın təzminat problemi: Azərbaycan daha nələrdə udur?

Tələsməyək və xeyrimizə həll olunacaq növbəti qələbəmizi gözləyək!

Azərbaycanın Qarabağın azadlığı uğrunda 44 günlük zəfər yürüşündən sonra Ermənistanda cərəyan edən hadisələr çərçivədən çıxdı və bu gün ağır siyasi-iqtisadi böhran içində çabalayan ölkə, demək olar ki, vətəndaş müharibəsi astanasına çatıb. Məsələ ondadır ki, ermənilərin müxalif siyasi istəbləşmənti yalnız məğlubiyyət səbəbi ilə deyil, həm də Ermənistanı qarşıda gözləyən daha ağır vəziyyəti artıq indidən görməyə başlayıblar və bu səbəbdən baş nazir Nikol Paşinyanın istefasını tələb etməkdədirlər.

Ermənistanın həmin situasiyadan çıxmaq şansları varmı?

Gözlənilən və nəticəsi düşmənlər üçün çox ağır olan məsələ isə 30 il çapıb-taladı, dağıdıb məhv etdiyi ərazilərimizin məhv edilməsinə, təbii sərvətlərimizin istismarına, milli-mədəni və dini ocaqlarımızı yer üzündən silməsinə, yüz minlərlə insanlarımızı vurduğu mənəvi ziyana görə Azərbaycana ödəniləcək kompensasiya ilə bağlıdır.

Beləliklə, Ermənistan vəziyyətdən necə çıxıb bilər? Yaxud, Ermənistanın həmin situasiyadan çıxmaq şansları varmı? Suallar çoxdur və onların bir qismini təhlil edib ilginç nəticələr hasil etmək mümkündür.

Birinci məsələ budur ki, dəymiş ziyanın miqdarı necə aparılacaq? İlk öncə yaranan daha bir sual budur ki, təzminatın qiymətləndirilməsini hansı tərəf müəyyənləşdirəcək. Etiraf edək, bu məsələdə yalnız Azərbaycan tərəfi iştirak edəcəksə, söz yox ki, səslənəcək rəqəm müxtəlif dairələr tərəfindən obyektivlik kimi qəbul edilməyəcək. Çünki bu işə məhz xarici ölkələrin nüfuzlu auditor təşkilatları cəlb olunmalıdırlar ki, həmin işin davamı beynəlxalq məhkəmələrdə də qəbul edilsin, Azərbaycanın obyektivliyi dəyərləndirilsin.

Beynəlxalq Fəmidə elə avtoritetə malik olmalıdır ki, verilən qərar ətrafında əlavə heç bir müzakirə aparılmasın

İkinci məsələdə - məhkəməyə gəlincə isə, burada da nüfuz öz sözünü deməlidir. Beynəlxalq Fəmidə elə avtoritetə malik olmalıdır ki, verilən qərar ətrafında əlavə heç bir müzakirə aparılmasın. Misal üçün, Avropa məhkəməsi, hətta Londonun arbitraj məhkəməsi.

Üçüncüsü isə ən əsas məqamlardır. Ehtimal edək ki, Azərbaycan Ermənistanın 50-80 milyardlıq həc-

mində təzminat ödəyəcəyi məhkəməni udur və bizim xeyrimizə verilən qərardan sonra düşmənlər ölkənin razılışmaqdan başqa heç bir çarəsi qalmır. Bu zaman iqtisadiyyatı, büdcəsi çökmüş erməni tərəfi necə etməlidir, təzminatı necə və nə ilə ödəməlidir? Burada Ermənistanın iki variantı qalır:

Birincisi, hər hansı ərazilərin, məsələn Zəngəzurun kompensasiyasına yerinə bütövlükdə, yaxud böyük bir hissəsinin Azərbaycana təhvil verilməsi.

İkincisi isə, Ermənistan bundan sonra heç vaxt Qarabağın statusu məsələsini qaldırmayacaq və s. Lakin Azərbaycan tərəfinin buna gedəcəyini gözləmək, ümumiyyətlə, olmaz. Çünki Prezident İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, bundan sonra heç bir status barədə

danışılmayacaq və həmin məsələ artıq birdefələk qapadılıb.

Ermənistan dövlət olaraq imtiyazlarını, müstəqilliyini, suverenliyini itirir və sadəcə, xəritədə coğrafi məkən olaraq qalır

Lakin növbəti inandırıcı görünməyən, lakin sadəcə ehtimal edilə biləcək variant da var - bu borcu Ermənistanın yerinə Rusiyanın, Avropa İttifaqının, yaxud ABŞ-in ödəməsi. Yəni bu ölkələr Ermənistanın təzminatının ödənilməsinə üzərlərinə götürür və sonradan öz siyasi və s. yararlarını bu ölkənin sinəsinə çökməklə çıxarmağa başlayır. Onda da belə nəticəyə gəlmək olar ki, artıq Ermənistan ümumiyyətlə, dövlət olaraq imtiyazlarını, müstəqilliyini, suverenliyini itirir və sadəcə, xəritədə coğrafi məkən olaraq qalır, heç bir siyasi, iqtisadi

və s. qərarlar vermək imkanına malik olmur, bu vəziyyətdə hətta kəskin, kütləvi emiqrasiya baş qaldırır, taleyi öz əlində olmayan erməni xalqı ölkəni kütləvi şəkildə tərk edir.

Əlbəttə, bu məsələləri daha çox yuxarıda qeyd edilən dairələr həll etmək, qərar çıxarmaq gücündədirlər. Söz yox ki, Azərbaycanın haqlı tələblərinin bu xüsusda mütləq şəkildə nəzərə alınması şərti ilə. Ona görə də, əminliklə ifadə etmək mümkündür ki, Ermənistan hara çevirsə, hansı məsuliyyətdən boyun qaçırsa, hansı məsuliyyətdən boyun qaçırsa, təzminat tələbindən yaxasını qurtara bilməyəcək. Bu baxımdan, Azərbaycan xalqını və dövlətini qarşıda daha bir qələbə gözləyir, tələsməyək...

Rövşan RƏSULOV

Ermənistanda bir qrup hüquqşünas Paşinyanın həbsi ilə bağlı baş prokurora müraciət edib

Ermənistanda bir qrup hüquqşünas ölkənin baş naziri Nikol Paşinyan barəsində cinayət işinin açılması ilə bağlı baş prokurora müraciət ünvanlayıb. Trend xəbər verir ki, müraciəti imzalayanlar N. Paşinyanın dövlətə xəyanət ittihamı ilə həbsini tələb edir. Müraciət N. Paşinyanın Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin demarkasiyası ilə əlaqədar açıqlamaları ilə bağlı edilib. Sənədi 20 hüquqşünas imzalayıb. Qeyd edək ki, Ermənistanda noyabrın 10-dan etibarən Nikol Paşinyanın istefası ilə əlaqədar etiraz aksiyaları keçirilir.

Əmək pensiyalarının hesablanması qaydası dəyişir

Əlilliyə görə əmək pensiyasının məbləğinin hesablanması qaydası dəyişir. SİA-nın məlumatına görə, bu, Milli Məclisin dünən keçirilən iclasında birinci oxunuşda müzakirə edilən "Əmək pensiyaları haqqında" qanuna təklif edilən dəyişiklikdə əksini tapıb.

Hazırda əlilliyə görə əmək pensiyasının siğorta və yığım hissələrinin hesablanmasında gözlənilən pensiya ödənişi müddətinin aylarının sayı siğorta davamiyyəti əmsalına vurulur.

Siğorta davamiyyəti əmsalı əlilliyə görə əmək pensiyası üçün tələb olunan siğorta stajı aylarının sayının 192-yə olan nisbəti şəklində müəyyənləşdirilir. Dəyişikliyə əsasən, nisbət dəyişir. Beləliklə, əlilliyə görə əmək pensiyasının siğorta və yığım hissələrinin hesablanmasında gözlənilən pensiya ödənişi müddətinin aylarının sayı siğorta davamiyyəti əmsalına vurulacaq və siğorta davamiyyəti əmsalı əlilliyə görə əmək pensiyası üçün tələb olunan siğorta stajı aylarının sayının 192-yə deyil, 200-ə olan nisbəti şəklində müəyyənləşdiriləcək. Bu aşağıdakı hallarda tətbiq edilməyəcək:

- 2021-ci il yanvarın 1-dək təyin edilmiş əlilliyə və ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyalarının yenidən hesablanmasına;

2021-ci il yanvarın 1-dək hüququ yaranmış şəxslərə 2021-ci il yanvarın 1-dən sonra əlilliyə və ailə başçısını itirməyə görə

əmək pensiyasının təyin edilməsinə və yenidən hesablanmasına;

- 2021-ci il yanvarın 1-də əlilliyə və ailə başçısını itirməyə görə sosial müavinət təyin edilmiş şəxslərə bu tarixdən əvvəl əmək pensiyasının təyin edilməsinə.

Eyni zamanda qanunda əmək pensiyasının siğorta hissəsinə əlavələri nəzərdə tutan 19-cu maddə ləğv edilir. Ancaq bu qanun qüvvəyə minənədək hesablanmış əlavələrin dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilməsi davam etdirilir.

Qüvvədə olan qanuna görə, 2019-2020-ci illərdə bu qanunla müəyyən edilmiş yaş həddinə çatmış siğortaolunana yaşa görə əmək pensiyası təyin edilərkən onun 2006-cı il yanvarın 1-dək olan siğorta stajı 25 il, 2021-ci ildən etibarən isə hər təqvim ili üçün bir il azaldılmaqla hesablanmalı idi. Dəyişikliyə əsasən müddətlər dəyişir. Beləliklə, 2019-2022-ci illərdə bu qanunla müəyyən edilmiş yaş həddinə çatmış siğortaolunana yaşa görə əmək pensiyası təyin edilərkən onun 2006-cı il yanvarın 1-dək olan siğorta stajı 25 il, 2023-

cü ildən etibarən isə hər təqvim ili üçün bir il azaldılmaqla hesablanacaq.

Qeyd edək ki, "Əmək pensiyaları haqqında" qanunun 7-ci maddəsinə əsasən, yaşa görə əmək pensiyasının təyin edilməsi şərtləri müəyyənleşib. 63 yaşına çatmış kişilərin və 60 yaşına çatmış qadınların fərdi hesabın siğorta hissəsində qeydə alınmış pensiya kapitalı əmək pensiyasının minimum məbləğindən az olmayan pensiya təminatına imkan verdikdə siğorta stajından asılı olmayaraq, bu pensiya təminatına imkan vermədikdə isə azı 25 il siğorta stajı olduqda (2017-ci il iyulun 1-dək yaşa görə əmək pensiyası təyin edilmiş şəxslər istisna olmaqla) yaşa görə əmək pensiyası hüququ var. Qanunda nəzərdə tutulmuş kişilərin yaş həddi 2017-ci il iyulun 1-dən başlayaraq 2021-ci il iyulun 1-dək, qadınların yaş həddi 2017-ci il iyulun 1-dən başlayaraq 2027-ci il iyulun 1-dək hər il 6 ay artırılır. Milli Məclisdə qəbul olunan 2021-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minməli qanun 2021-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minməlidir. Qanun layihəsi birinci oxunuşda səsverməyə çıxarılaraq qəbul edilib.

bərləklə bitib. Qaydalara əsasən oyuna 20 dəqiqə vaxt əlavə olunub. Əlavə olunmuş vaxtda da komandalar qarşılıqlı olaraq rəqib qapısına bir dəfə yol tapa bilib. Bununla da, oyunun taleyini penalti zərbələri müəyyən edib. Penaltılarda öne keçən "Sərhədçi" komandası ümumi hesabda rəqibi üzərində 4-3 hesablı qələbə qazanaraq "Prezident Kuboku"nun sahibi olub. "Buta Qolden" və "Sərhədçi 2-Dilbaz" Çövkən komandaları arasında keçirilən üçüncülük uğrunda görüşdə isə "Buta Qolden" komandası rəqibinə 3-0 hesabı ilə qalib gələrək turniri 3-cü yerdə bitirib. Turnirin bombardiri, eyni zamanda, ən məhsuldar oyunçusu "Polad" Çövkən Komandasının 9 qola imza atan hücumçusu Şəhriyar Ağayev olub. Qaliblərə Azərbaycan Respublikası Atıcılıq Federasiyasının Prezidenti Elçin Quliyev tərəfindən kubok, medal və diplomlar təqdim olunub. <https://youtu.be/z66-CXaZ4SQ>

"Prezident Kuboku"nun qalibi "Sərhədçi" Çövkən komandası olub

24 dekabr 2020-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikası Atıcılıq Federasiyası tərəfindən təşkil olunan Çövkən Milli Atüstü oyunu üzrə "Prezident Kuboku"nun final oyunu keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, final oyununda "Sərhədçi" Çövkən Komandası ilə "Polad" Çövkən Komandası qar-

şılaşsınlar. Gərgin mübarizə şəraitində keçən görüşdə əsas hissə 1-1 hesablı bəra-

Mətbuat Şurasının Şikayətlər üzrə Komissiyasının iclası keçirilib

Azərbaycan Mətbuat Şurasının Şikayətlər üzrə Komissiyasının növbəti iclası keçirilib. Şuradan SİA-ya bildirilib ki, toplantını açan komissiya sədri, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının rəhbəri Müşfiq Ələsgərli gündəlikdə duran məsələlər barədə məlumat verib. O, eyni zamanda bildirdi ki, ölkədə karantin rejiminin şərtlərini və pandemiya ilə bağlı durumu nəzərə alaraq, şikayətçilərin və şikayət olunanların mobil telefon və onlayn qaydada dinlənilməsinə qərar verilib, artıq bir neçə dəfədir bu prosedur uğurla tətbiq edilir.

Komissiya Şirinova Rüzgar Rasim qızının (Dəniz Rüzgar) "Ölkə.az" xəbər portalına qarşı şikayətini araşdırıb. Şikayətçi öz ərizəsində iddia edib ki, xəbər portalında onun barəsində əsaslandırılmamış məlumatlar yayılıb; adı vətəndaşlara qanunsuz yolla jurnalist vəsiqələri və avtomobillərə yapışdırmaq üçün press lövhəciklər satmaqda hallandırılıb. Bu materiallar sonradan üzü köçürülərək digər xəbər saytlarına da yol tapıb.

Komissiya materialları araşdıraraq müəyyən edib ki, Dəniz Rüzgarın şikayət ərizəsində yazdığı iddialar özünü doğrultmur. Əksinə, onun rəhbər kimi təqdim edildiyi təşkilat şəhid general-mayor, Milli Qəhrəman Polad Həşimovun adından sui-istifadə hallarında da ittiham olunur. Belə ki, sosial şəbəkə hesablarındakı paylaşmalarda Də-

niz Rüzgar "Polad Həşimov adına Gənc Yazarlar Cəmiyyəti"nin rəhbəri kimi təqdim edilib.

"Ölkə.az" xəbər portalından Mətbuat Şurasına təqdim edilən materiallardan bəlli olur ki, Dəniz Rüzgarın rəhbər kimi təqdim olunduğu "Polad Həşimovun adına Gənc Yazarlar Cəmiyyəti" adından sosial şəbəkələrdə vətəndaşlara müraciət edilir, "müəyyənləşdirilmiş məbləğdə aylıq abunə haqqı və bir-dəfəlik ödənişlər edilməklə, jurnalist vəsiqəsi və press lövhələr" təklif edilir. Komissiya üzvləri Dəniz Rüzgardan sosial şəbəkələrdən götürülmüş, "Ölkə.az"da dərc edilmiş bu şəkillərlə bağlı aydınlıq gətirməsini istəyiblər. Təəssüf ki, şikayətçi qismində çıxış edən Dəniz Rüzgar tərəfindən qeyd edilənlərlə bağlı hər hansı bir aydınlaşdırıcı rəy verilməyib, həmçinin, sonradan telefonla çağırışlar da cavabsız buraxılıb.

Komissiya üzvləri qeyd edilənlərdən dərin təsəüf hissi keçirdikərini bildirərək, Milli Qəhrəmanın adından sui-istifadə hallarına yol verilmə-

sinə pisləyiblər. Bu halı həm milli dəyərlərimizə, həm də qanunlarımıza qarşı zidd yanaşma kimi qiymətləndiriblər. Jurnalist vəsiqəsinin, press lövhələrin hər hansı bir haqq, "birdəfəlik ödəniş və aylıq abunə haqqı" kimi qonda ma ifadələr altında faktiki olaraq satılması isə media adından sui-istifadə halı kimi dəyərləndirilib.

Azərbaycan Mətbuat Şurası Milli Qəhrəmanlarımızın, Vətən Müharibəsində qəhrəmanlıq göstərmiş şəxslərin, şəhidlərimizin adından sui-istifadə hallarının yolverilməzliyini bildirir. Şura bu sayaq xoşagəlməz halların hansısa formada media prizmasında həyata keçirilməsi cəhdlərinin ikrah doğurdurğunu vurğulayıb, ayrı-ayrı şəxsləri belə hərəkətlərdən uzaq durmağa, ölkəmizin təninmiş, ictimai rəyə təsir göstərən media birliklərini, kütləvi informasiya vasitələrini və həqiqi jurnalistləri mənəvi prinsiplərə, qanunlarımıza zidd belə mənfəi təmayüllərə qarşı mübarizə aparmağa, ictimai qınaq tədbirlərini gücləndirməyə çağırıb.

Musa Quliyev: "Koronavirusla mübarizə milli təhlükəsizlik məsələsidir"

"Koronavirus pandemiyasının geniş yayılması, virusa yoluxanların sayının çoxluğu ciddi narahatlıqlar yaradır". SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikri Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev deyib. M.Quliyev bildirib ki, koronavirusla mübarizə milli təhlükəsizlik məsələsidir. Bu baxımdan, özəl tibb müəssisələri də bu mübarizəyə cəlb edilməlidir. Onun fikrincə, özəl sektorda fəaliyyət göstərən bütün tibb müəssisələri könüllü olaraq koronavirus xəstələrinin müalicəsinə cəlb edilməlidir: "Bildirilir ki, hər bir koronavirus xəstəsinin müalicəsi

dövlətə gündəlik 100-150 manata başa gəlir. Özəl klinikalarda xəstələrin müalicəsi üçün bu vəsaitin bir hissəsi siğorta vasitəsi ilə ödənilə bilər, bir hissəsini imkanı olan şəxs özü ödəyə bilər. Yeni imkanlı şəxslər özəl klinikalarda müalicə alsın, digər xəstəxanalarda yerlər boşala və imkanı olmayan şəxslərin müalicəsi üçün istifadə oluna bilər".

Komitə sədri həmçinin ölkəyə ekspress testlərinin gətirilməsini məqsəduyğun hesab edib: "Dünyada 300-ə qədər test növü var. Sahibkarlara şərait yaratmaq lazımdır ki, ölkəyə ekspress testlər gətirsinlər və insanlar bu testləri alıb evdə yoxlaya bilsinlər".

Azərbaycan Gürcüstanın ticarət tərəfdaşları sırasında dördüncü yerdədir

Cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi 831349,2 min dollar təşkil edib. Bu da Gürcüstanın ümumi ticarət dövriyyəsinin 8,1 faizi deməkdir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Gürcüstan Milli Statistika Xidmətindən məlumat verilib.

Bildirilir ki, Azərbaycan bu göstərici ilə Gürcüstanın əsas ticarət tərəfdaşları sırasında dördüncü yerdədir. Hesabat dövründə Gürcüstanın ən böyük ticarət tərəfdaşları sırasında Türkiyə birinci sıradadır-1429,3 milyon dollar. İkinci yerdə 1185,7 milyon dollarla Rusiya, üçüncü yerdə isə 1092,2 milyon dollarla Çin gəlir.

4-cü sənaye inqilabının Qarabağ üfüqləri: Aqrar sektorun imkanları nə vəd edir?

Dünyanın hər b tarixinə müasir texnoloji imkanları ilə yeni səhifə açan 44 günlük Vətən müharibəsi başa çatıb və bizi qarşıda 30 illik işğaldan azad edilən torpaqlarımızın inkişafı, tərəqqisi perspektivləri gözləməkdədir. Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə etdiyi səfərləri zamanı mənfur düşmən tərəfindən dağıdılmış, talan olunmuş ərazilərdəki çıxışları və quruculuq işlərinin həyata keçiriləcəyi ilə bağlı bəyanatları da artıq belə nəticəyə gəlməyə zəmin yaradır ki, bu ərazilərimizə bütün infrastruktur, sosial, sənaye və iqtisadi imkanlar yenidən bərqərar ediləcək, Qarabağ dünyanın cənnətməkan yerlərindən birinə çevriləcək. Məhz bu xüsusda 4-cü sənaye inqilabı kontekstindən çıxış edərək, bir sıra sahələri ayrı-ayrılıqda dəyərli oxucularımızın diqqətinə çatdırırıq.

Aqrar sektora aid bazanın məhz 4-cü sənaye inqilabı formatında yaradılması daha uğurlu, daha inkişafli perspektivlərə yol açmaq imkanlarını səciyyələndirir

Lakin o da sirr deyil ki, dövlətimizin "Böyük qayıdış" planına əsasən, öz doğma torpaqlarına geri dönen insanların gələcək yaşamları ilə paralel olaraq onların işlə, digər mühüm fəaliyyətlərlə məşğul olmaları istiqamətində də planlar işlənir, tələblərə cavab verəcək layihələr hazırlanır. Həmin xüsusda nəzərə alarsaq ki, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızın əksəriyyətində aqrar sektor vacib məqamları ehtiva edir, xüsusilə əkinçilik və s. bu kimi sahələrə daha çox diqqət ayrılır, beləliklə, qənaət hasil etmək mümkündür ki, sözügedən sektorun ən müasir standartlara cavab verməsi istiqamətində müasir texnologiyaların tətbiqinə də ehtiyaclar yaranacaq. Bu kimi bir məqamda müasir dünyaya 4-cü sənaye inqilabı olaraq daxil olan vasitələr bir daha əhəmiyyəti ilə seçilməkdədir. Daha dəqiq desək, aqrar sektora aid bazanın məhz 4-cü sənaye inqilabı formatında yaradılması daha uğurlu, daha inkişafli perspektivlərə yol açmaq imkanlarını səciyyələndirir.

Smart aqro sistemi - uzun illər işlənməmiş torpaqların dirçəldilməsi perspektivləri

Qeyd edək ki, smart aqro geniş anlayışdır və adından da görüldüyü kimi, torpaqların işlənməsi prosedurunda bir neçə sahənin inteqrasiyasını nəzərdə tutur. Maraqlı cəhətlərdən biri də budur ki, smart aqro, yeni ağıllı kənd təsərrüfatı yalnız bitkiçiliyi, əkin işlərini deyir, eyni zamanda heyvandarlıq sahəsində də tətbiq edilən vasitədir. Belə ki, bitkiçilik sahəsinə nəzər yetirərsək, burada əkinlərin təşkil olunmasında, torpağın analizləri

nin aparılmasında, əkin ərazilərinə nəzarətin olunmasına, tətbiq ediləcək gübrələrin seçimində, torpağın parametrlərinin daim nəzarətdə saxlanılması haqqında bir sıra məqamları görə bilərik.

Başqa tərəfdən, smart aqro sisteminin tətbiqi azad edilmiş ərazilərimizdəki çoxsaylı perspektivlərə - əkinçiliyin reformasiyası və ekoloji dayanıqlığı təmin edilməsinə öz böyük töhfələrini verə bilər. Çünki o da sirr deyil ki, aqrar sahənin inkişaf trayektoriyasına ekoloji tənzimləmənin də rolu əhəmiyyət kəsb edir. Xüsusilə uzun illər işlənməmiş torpaqlarımızda smart aqro sistemi mühüm tələbatla çevrilə bilər və söz yox ki, yaxın gələcəkdə belə bir 4-cü sənaye inqilabı sisteminin Qarabağda tətbiqi reallığa çevrilməsi mümkün görünür.

Əkin sahələrinə peyklər vasitəsi ilə nəzarət mexanizmi ekoloji təminatı reallaşdırır

Dünyada texnoloji inkişafın verdiyi hər bir töhfə özündən sonra yeni imkanlara yol açır. Sözügedən mövzuda daha bir mümkün vasitə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdəki əkin sahələrinin nəzarəti mexanizmidir. Belə ki, müasir dövrdə əkin sahələrinin peyklər vasitəsi ilə nəzarətə götürülməsi və torpaqların analiz olunaraq bitki mühafizəsi tədbirləri və gübrələnməsi haqqında məlumatlar əldə etmək mümkündür.

Digər tərəfdən, əkin altında olan ərazilərdə "əşyaların interneti"ni də geniş tətbiq etmək mümkündür. Belə ki, öncədən sensorlar vasitəsi ilə əkin əraziləri əhatə olunur və torpaqdakı proseslər, torpağın motorikası haqqında məlumat toplanaraq bazaya ötürülür və daha sonra təhlil edilir, müəyyən nəticələrə gəlinir. Daha dəqiq desək, aparılan təhlillər nəticəsində suvarmanın səviyyəsi, hər hansı bir məhsulun dəyməsi, yetişmə dərəcəsi, zərərvericilərin sırayatılma-

si, təhlükəli hallar yarandıqda isə karantin qaydaları tədbirləri barədə qənaətlərə gəlinir, qərarlar verilir. Bu baxımdan da yanaşma edərsək, əkin sahələrinə peyklər vasitəsi ilə nəzarət mexanizmini tətbiq edib, işlənən aqrar zonaların təhlükəsiz işlənməsini, məhsulların keyfiyyətinin artırılmasını, təbii-lyini, ekoloji cəhətdən təmin olunmasını əldə etmək mümkündür.

Heyvandarlıq perpektivində smart sistemi - hansı səmərəli nəticələri əldə etmək mümkündür?

Qeyd etdiyimiz kimi, aqrar sahə ilə yanaşı, heyvandarlığın inkişafı perspektivlərində də smart sistemlərdən istifadə etmək mümkünlüyü mövcuddur. Hətta belə də demək olar ki, aqrar sahə ilə heyvandarlıq bir-biri ilə paralel təşkil etdiyi üçün onları qohum sahələr adlandırmaq mümkündür. Xüsusilə, iribuynuzlu, yaxud xırdabuynuzlu heyvanların bəslənməsi üçün ayrıca aqrar sektorları fəaliyyət göstərir ki, həmin sektorlarda onların qidalanmasını təmin edən səmərəli bitki növləri yetişdirilir, o cümlədən, kombine edilmiş yemlərin hazırlanması prosedurları həyata keçirilir.

Əvvəllər bu proses sadə üsullarla reallaşdırılırdısa, indiki məqamda, yeni 4-cü sənaye inqilabının verdiyi imkanlar səviyyəsində onu texnoloji cəhətdən tətbiq etmək gerçəkliyi ortaya çıxır. Başqa tərəfdən, Qarabağda, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə quruculuq işlərinin sürətli qayda-da aparılması plan-perspektivləri nəzərdə tutulubsa, demək ki, burada da 4-cü sənaye inqilabının tətbiqinə ehtiyaclar yarana bilər.

Beləliklə, bir daha xatırlada bilərik ki, heyvandarlıqda da smart sistemlərinin istifadəsi ölkəmizlə yanaşı, xarici dövlətlərdə də çox geniş vüsət alıb və son zamanlar həmin tətbiq öz səmərələrini də verməkdədir. Həmin cəhətlərdən biri də heyvanların sağlam mühitdə bəslənmələri ilə əlaqəlidir. Bu baxımdan, mal-qaranın sensorlar ilə təchiz edilməsi, onların hərəkətlərinin rahat izlənməsinə, mövcud bəslənmə ərazilərindən kənara çıxmasına, itkiyə getməsinə geniş şərait yaradır. Bunu da məhz peyk texnologiyalarının verdiyi imkanlarla həyata keçirmək mümkündür.

Digər tərəfdən, heyvanların datçiklər vasitəsi ilə xəstə olub-olmamalarının müəyyən edilməsi də mühüm amillərdəndir. Bellidir ki, öt və süd məhsullarının istifadəsi üçün yetişdirilən müxtəlif cinsli iribuynuzlu və xırdabuynuzlu heyvanların sağlamlıqlarının mühafizəsi həm də insanların sağlamlıqlarının qorunmasına hesablanır. Datçiklər vasitəsi ilə müəyyən etmək olur ki, hansı heyvanda çatışmayan maddə var, yaxud hansı heyvanda xəstəlik əlamətləri mövcuddur və s. Məhz bu kimi məlumatların toplanaraq təhlil edilməsi və səmərəli qərarların verilməsi önəm kəsb edən faktorlardandır. Belə bir yüksək texnoloji imkanların ilkin tətbiqlərinin məhz işğal-

dan azad edilmiş ərazilərimizdə gerçəkləşdirilməsi bu ərazilərin kapitalını artırması ilə yanaşı, həm də xarici bazarlara çıxış imkanlarını da artıracaq, büdcəyə səmərələrini verəcək.

Smart texnologiyalar 4-cü sənaye inqilabı kontekstində daha hansı uğurları vəd edir?

Beləliklə, qeyd edilənlərlə yanaşı, daha bir amil kənd təsərrüfatı sahəsində önəmli məsələlərdən biri də texnikanın smart qaydada idarə edilməsidir. Maraqlı və diqqətçəkici məsələlərdən biri də budur ki, texnikanın səmərəli hərəkət etməsi, yanacaq sərfiyyatı, idarə edilməsini "əşyaların interneti" vasitəsi ilə də idarə etmək mümkündür. Bu cür texnologiyaların 4-cü sənaye inqilabı funksiyaları ilə həyata keçirilməsinə isə Azərbaycanda bütün imkanlar mövcuddur. Robotlaşdırılmış texnikalarla işlərin vaxtında ərsəyə gətirilməsi, habelə insan əməyinin digər sahələrə yönləndirilməsi, suvarma, heyvandarlıq və eyni zamanda, aqrar sahələrin başqa vasitələrinin reallaşdırılması istiqamətində sərf edilən insan əməyi daha keyfiyyətli nəticələrin əldə edilməsinə şərait yaratmaqqla yanaşı, texnoloji imkanların smart şəkildə fəaliyyəti bu faktorları sintezləşdirir, paralelləşdirir və son olaraq münbit nəticələr əldə olunur. Ümumiyyətlə, 4-cü sənaye inqilabı kontekstində smart tətbiqlərin həyata keçirilməsi böyük uğurlar vəd edir və bu uğurların bilavasitə işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda tətbiqi işlərin sürətli aparılmasına, mütərəqqi uğurların qazanılmasına mühüm zəminlər yarada bilər.

(ardı var)
Emin Əliyev,

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru

İşğaldan azad edilən ərazilərdə çinar ağacı və palıd toxumları səpilir

İşğaldan azad edilən ərazilərdə ağaclar kəsilərək ya odun kimi istifadə olunub, ya da mebel üçün fabriklərə daşınıb. SİA-nın məlumatına görə, bunu Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Dövlət Ekoloji Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Hikmət Əlizadə "Ekspert saatı" verilişində çıxış edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, işğaldan azad edilən ərazilərdə uzunmüddətli işlərə ehtiyac var. Artıq ETSN tərəfindən qiymətləndirmə işlərinə başlanılıb: "Hazırda həm müvafiq qiymətləndirmə işləri aparılır, həm də paralel olaraq mümkün olan ağacların əkilməsi həyata keçirilir. Xüsusilə də çinar ağacı və palıd toxumlarının səpilməsi prosesi gedir. Bir sözlə, həmin ərazilərdə hər gün davamlı şəkildə proseslər gedir və yaxın gələcəkdə genişmiqyaslı tədbirlər görülməkdir."

Kəlbəcər rayonu, Məmmədşəfi kəndi

Ermənistanda Valyuta ajiotajı: benzin və sıxılmış qaz bahalaşdı

Ermənistanda valyutaya yaranan ajiotaj səbəbindən dolların kursu, idxal malları, eləcə də yanacaq bahalaşdı. SİA xəbər verir ki, bu haqda Sputnik Armenia yazır. Qeyd olunur ki, benzin və sıxılmış qaz bahalaşdı və yanacaqoldurma məntəqələrində benzinə qoyulan qiymət bir neçə faiz artıb.

"İndi "tənzimləyici" benzinin 1 litrə olan qiyməti yanacaqoldurma məntəqələrində 70 sentdən artıqdır. Sıxılmış qaz da bahalaşdı", deyərək məlumatda bildirilir. Xəbərdə taksi sürücülərinin gediş qiymətlərini iki dəfə artırıqları da qeyd olunur.

Hayların hay-hayı gedib, vay-vayı qalıb...

Qondarma, dırnaqarası "inqilabdan" sonrakı müsahibələrindən birində Robert Koçaryan xalqın qəzəbinə yalnız soyuducu boş olduqda tuş gəlinəcəyini söylədikdə, şübhəsiz ki, mövcud vəziyyəti nəzərdə tutmuş və görünür o ölkəsinin bu hala qalacağını da əvvəlcədən anlamışdı. Küçə nümayişçisinin repressiyalarının qurbanlarından birinə çevrilən eks-prezident ən azından, Paşinyan komandasının Qarabağı sahibinə təhvil vermək üçün hakimiyyət libası geyindiği qənaətində olub.

Bununla yanaşı qeyd edək ki, Robert Sedrakoviç, hakimiyyətdə nə vaxtsa olan bir insan kimi yaxşı başa düşmüş ki, özünü təmtəraqla "xalq" adlandıran bir naşını xalq heç zərər qəder də maraqlandırmayıb. Ən azından bu gün etirazçıların hay-küyünə onun məhəl qoymaması deyilənləri təsdiq edir. Onun üçün hakimiyyəti qamarlaşdırmanın yeganə məqsəd olduğu görünür zamanında eks-prezidentə aydın idi, amma indi bu, şübhəsiz ki, hər hansı bir sıravı erməniyə də bəllidir.

Əslinə qalanda, Koçaryan milli bir fəlakətləri haqqında heç bir peyğəmbərlik etməyib. Sadəcə, xalq adından danışarkən ağız köpüklənən, qışqırarkən ağızının suyu tökülən bu təzahürlərinin yalnız mədə şirəsindən gələn impuls olduğunu gördü Ermənistanın eks-prezidenti. Heç şübhəsiz ki, onun bütün bunları görə bilməsi, daha doğrusu, "görmə qabiliyyəti" Paşinyanın da elə özü kimi erməni olmasından irəli gəlir. Yeni, hakimiyyət, yaxud nə isə əldə etmək uğrunda hər şeyi, bütün insanlığı belə qurban verməyə hazır olan erməni xislətinə bələd olması onun belə bir proqnozu verməsi üçün əsas səbəb hesab oluna bilər.

Ədalət naminə deyək ki, biçərə Koçaryan haqlı çıxdı. Bəli, erməni toplumunun nəinki soyuducusu,

silah arsenalı da, büdcəsi də, həttə ümumilikdə başı belə boş görünməyə başladı və əvəzində meydanlar etirazçılarla doldu. Bu çarəsiz xalqın soyuducusunu Paşinyan nə vaxtdan düşünən ola bilərdi ki, onun özünü xilas etmək üçün büdcəsi belə boşdur.

Bu xalqın, bu erməni deyilən toplumun başı da həqiqətən soyuducusuna bənzəyir, həm böşdür, həm də buz tutub, donub sanki. Bu idarəedilməz kütləyə çevrilən tayfa, yeni haylar anlamırlar ki, onların hay-hayı gedib artıq. Uzaq başı, vay-vayı qalıb bunların. Daha heç bir hayın heyi belə qalmayıb. Belə vəziyyətdə nə istəyir bu başı buz bağlamış kütlə Nikol adlı axmağından? Bir də üstəlik yenice yetim olan erməni baş nazir bundan sonra istəse belə kimə nə və haradan, hansı hesabdan verə bilərlər ki, susdursun. Yaxud, beyinləri buz bağlamış erməni cəmiyyəti görmür mü ki, Dağlıq Qarabağ mövzusu ortaya atılarda Paşinyan baş götürüb qaçmağa yer axtırır? Anlamırlar ki, onları aldadan bu avantürüst özü reallıqları, Azərbaycan tərəfinin dəfələrlə, özü də fantastik fərqlə güclü olduğunu öz bərelmiş gözləri ilə görüb deyər, indi siçan deşiyi axtarır? Qanmırlar ki, işğal etdikləri torpaqlar müzakirə mövzusunda çevriləndə baş nazirləri niyə boynunu büküb durur və

dərk etmələri ki, bu hal onun çarəsizliyinin, zəifliyinin, ümumilikdə Ermənistan dövlətinin çarəsizliyinin və zəifliyinin təzahürüdür?

Bir zamanlar insanların narazılıqlarını, məsələn, kredit borclarını, cərimələrini, dolanışıqla bağlı cari problemlərini əlində bayraq edib, amma inqilab adı qoyaraq, əslində, dövlət çevrilişi edən Nikol Paşinyan guya başa düşür indiki durumu? Guya anlamırmı ki, heç indi ortalıqda quyruq bulayanlara da onun özü kimi xalq, yaxud onların dövlətçiliyi lazım deyil və onlar da Nikolun özündən əvvəlkindən hakimiyyəti qopardığı kimi şəxsən onun özündən də hakimiyyəti geri istəyirlər? Adamdan soruşurlar ki, ay Nikol, sən almaq istəyəndə yaxşı idi, indi səndən almaq istəyəndə pis olur? Soruşurlar ki, sən niyə özündən əvvəlki kimi imtina etmirsən bəs hakimiyyətdən, kürsüdən, kreslodan? Axı onlar da, özünə müxalifət adı qoyan qüvvələr də xalq üçün, Ermənistan dövləti üçün yox, şəxsən özləri üçün Paşinyandan onun ələ keçirdiyini istəyirlər. Kimsə xalqın soyuducusunu, dövlətin büdcəsini doldurmaq

üçün çalışmır bu ölkədə və məhz buna anlamayan kütləyə, hay topasına başları soyuducu kimi donmuş dedikdə özümüzü haqlı hesab edirik.

Əslinə qalanda, bu hay tayfasında zərər qəder ağıl olsaydı çoxdan anlayar və başa düşərdi ki, tarixin müxtəlif dövrlərində və ümumiyyətlə varlıqları müddətində kimlərdə oyunaqlarına çevriliblər. Bu ayrı-ayrı dövlətlər də olub, Soros kimi iblisin fondları da, həttə onun əlatısı olan Paşinyanlar da. İndi Ermənistanın baş nazirinə qarşı müxalifətin oyunağı olanlar mөгər iki il yarım bundan əvvəl onun özünün, şəxsən Nikol Paşinyanın oyunağı deyildirmi və bunu guya dərk etmələri? Bu həmin o idarəedilməz kütlə deyildimi ki, bir-iki il bundan qabaq indi özünü baş nazir kürsüsünə yapışdırın və qopmaq istəməyən həmin o küçə nümayişçisinin marineti rolunda hərəkət edirdi? Bu sadalananlar erməni, hay tayfasının guya iddia etdikləri min illər bundan əvvəlki təcrübəsi deyil, son günlərinin təcrübəsidir və görünür bu haylar hələ də hay-hay

qanmaz uşaq kimidirlər. Əks təqdirdə nəticə çıxarardılar.

Soyunun, kökünün mövcudluğu dövründə xalqlar, millətlər qarşılaşdıqları hadisələrdən, yaxud faciələrdən ən azından dərslər götürüblər. Ən azından nəticələr hasil ediblər. Amma, bu haylar ya dərk etməyiblər, ya da soysuz olublar. İndi bu soysuzlar, yeni haylar yenə də ortalıqda anlamadan, qanmadan hay salıblar ki, guya dövləti, ölkəni xilas edələr. Amma yenə də anlamırlar ki, onları məhv edən elə ağılsızlıqları, axmaq fikirləri, həqiqətdən çox-çox uzaq iddiaları, ambisiyaları, düşmənçilik əqidələridir. Dərk etmərlər ki, soyuducuları da, arsenalı da, büdcələri də elə başlarının boşluğu səbəbindən boş qalıb. Fərqi deyillər ki, bir-iki əsrdir Qafqaza köçürülən bu qovulmuş tayfaların olmayan beyinlərinə yerləşdirilən bu qəder uyğunsuz iddia, torpaq, məskən, vətən və ağıllarına belə gəlməyən mənsubiyyət iddiası onların ən böyük düşməni və sonlarını gətirib çıxaran səbəbdir. Əgər bu gün haylar öz hayında olsaydı, yaxud bu hayların başbülənləri onların hayında olsaydı, bu vaxta qədərki bütün cəfəng, uydurma nağıllarını yaddaşlarından silib atmağa çalışsın, bölgədə sülh və əmin-amanlıq, mehriban qonşuluq şəraitində yaşamaqlarının vacibliyini onlara qandırardı. Amma, bunun əksini müşahidə edirik və hələ də hansısa yenidən doğuluşdan, qurtuluşdan, xilasdan, itirilənlərin bərpasından, həttə intiqam hissindən dəm vuranlar, bunu cəmiyyətə aşılamaz istəyənlər varsa və hakimiyyətə iddialıdırsa, deməli, hayların həqiqətən də artıq hay-hayı gedib, vay-vayı qalıb...

İnam Hacıyev

Dövlətə məxsus torpaq sahəsini dələduzluqla ələ keçirən şəxslər həbs edildi

Xəzər dənizi sahilində dövlətə məxsus olan orta bazar qiyməti yüksək olan torpaq sahəsini və həmin torpaq sahəsinə dair əmlak hüquqlarını dələduzluqla ələ keçirməkdə təqsirləndirilən şəxslər həbs edildi.

Baş Prokurorluğun Mətbuat Xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, Türkan qəsəbəsi sakinləri Xumara Şabanova və Əzizxanım Atayevaya məxsus torpaq sahələrinin saxta sənədlər hazırlanmaqla qanunsuz satılması barədə daxil olmuş müraciətlər əsasında Xəzər rayon prokurorluğu tərəfindən başlanmış cinayət işi üzrə istintaqın davam etdirilməsi Baş Prokurorluğun İstintaq İdarəsinə həvalə edilmişdir.

Heyətə keçirilmiş intensiv istintaq tədbirləri ilə Türkan qəsəbəsi sakinləri Daşqın Nəsirov və Çingiz Səferovun 2019-cu ilin iyul ayında Xəzər

rayon İcra Hakimiyyətinin Türkan qəsəbə nümayəndəsi vəzifəsində işləmiş Rahil Babayevi vəzifə saxtakarlığı və vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməyə təhrik edərək qəsəbə sakinləri Əzizxanım Atayevanın və Xumara Şabanovanın ölmlərinə dair saxta sənədlər hazırlamalarına, daha sonra Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestr Xidmətinə ünvanlanmış məktublara qeyd olunan şəxslərə məxsus Türkan qəsəbəsi "Bağlar Məscidi" deyilən ərazidə yerləşən bağ sahəsinin guya Türkan qəsəbəsinə Xəzər dənizinin sahilində yerləşməsinə əks etdirən yalan məlumatlar daxil etmələrinə, bununla da dövlətə məxsus olan orta bazar qiyməti daha yüksək olan torpaq sahəsini və həmin torpaq sahəsinə dair əmlak hüquqlarını dələduzluqla ələ keçirmələrinə əsaslı şübhələr müəyyən edilmişdir.

Erməni hərbi qulluqçularının meyitləri və ermənilərə məxsus qəbir daşları üzərində təhqirətçi hərəkətlərə yol verməkdə təqsirləndirilən 6 nəfər hərbi qulluqçu həbs edilmişdir.

Çingiz Səferov və Daşqın Nəsirov Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2 (dələduzluq yolu ilə özge əmlakını külli miqdarda ələ keçirmə), 320.2 (rəsmi sənədləri, möhürləri, ştapları, blankları saxtalaşdırma, qanunsuz hazırlama və ya istifadə etmə) və başqa maddələri ilə, icra nümayəndəsi işləmiş Rahil Babayev isə Cinayət Məcəlləsinin 308.2 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barələrində məhkəmənin müvafiq qərarları ilə həbs qətimkan tədbiri seçilmişdir. Hazırda iş üzrə təqsirləndirilən şəxslərin dairəsinin tam müəyyənlişdirilməsi istiqamətində kompleks istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Təhmasib Novruzov: "Tofiq Yaqublu Əlikram Hübətov kimi satqınların sukalgını da eləmək istəyir"

"Mənim tanıdığım və savadına, dönyagörüşünə yaxşı bələd olduğum Tofiq Yaqublunun Azərbaycan ordusunun tarixi zəfəri ilə bağlı səsləndirdiyi sərsəm fikirlər heç də gözənilməz olmadı. Cəmiyyətdə elə adamlar və ya adamabənzərlər var ki, onlar zaman-zaman səsləndirdikləri fikirlərlə özünün portret-cizgilerini formalaşdırır. Tofiq də belələrindəndir". Bunu "Səs" qəzetinə açıqlamasında "Azadlıq" hərəkatçılar birliyinin sədri Təhmasib Novruzov deyib.

Onun sözlərinə görə, T.Yaqublu gah Cəmil Həsənliliyə, gah Əli Kərimliyə yarımaq məqsədilə onlara xoş gələn fikirlər səsləndirməkdən zövq alır: "İndiki halda, Qarabağdakı qələbəmizə kölgə salmağa xidmət

edən fikirləri onu deməyə əsas verir ki, Tofiq Yaqublu həm də Əlikram Hübətov kimi satqınların sukalgını da eləmək istəyir. Çünki ordumuzun qəhrəmanlığından bu gün bütün dünya heyranlıqla danışdığı, ABŞ-ın generalı, NATO-nun aparıcı hərbi mütəxəssisləri bizim orduda çox şeylər öyrəndiklərini dilə gətirdiyi halda, məhz ermənilər və ona züyük tutan içimizdəkilər hər vaxt onu nüfuzdan salmağa can atırlar. Təbii ki, bütün bunlar əbədi və heç bir əhəmiyyəti ola bilməz. Çünki təkə ölkəmizdə deyil, dünyanın hər yerində yaşayan əlli milyonluq Azərbaycan türkü və bizə dost, qardaş münasibəti bəsləyən yüz milyonlarla insan ordumuzun və Ali Baş Komandanın müzəffərliyindən,

onun heç kimin köməyinə belə bağlamadan torpaqlarını işğaldan azad etməsindən danışırırsa, tofiqlərin danışığı cırcırama vızılıtsından başqa bir şey deyil. Nə qədər şərəfini, ləyaqətini itirərsən ki, öz millətinin ordusunun qazandıdığı belə möhtəşəm uğuru başqalarının, həttə yüz illər boyu düşmən erməniyə dayaqlanan rusiyanın adı ilə bağlayasan. Məncə belələrinin sözlərini milçək vızılıtsı hesab etmək və bir əlinlə tutub əzmək lazımdır, vəssalam. Çünki əsgərimizə və onun fəth komandanına gərəksiz laf söyləməyə heç kimin haqqı yoxdur, o cümlədən Əli Kərimlinin, Cəmil Həsənlinin, Əlikram Hübətovun tulanlarını!"

Aslan İsmayılov: "Getdikcə təhlükəli fəaliyyətlərini gücləndirirlər"

Demək olar ki, müharibə başlayan gündən qələbə ruhuna köklənmiş xalq-hakimiyyət birliliyinə, pozuculuq toxumları səpməyə cəhd edən anti-millî ünsürlər, xüsusilə radikal müxalifət təmsilçiləri yenidən yağışdan sonra nüfuzlu bataqlıqlarda bitən səmərəsiz qamışlar-tək cücərməyə, baş qaldırmağa başlayıblar. Cücərmələri qalsın bir tərəfə, üstəlik əsgər və zabitlərimizin 44 gündə bütün dünyanı heyrətə gətirən şücaətləri, qəhrəmanlıqları, tökülən qanları heçə sayan həmin ünsürlər bütövlükdə əldə edilən qələbəmizə müxtəlif xarici dairələrin sifarişləri əsasında, xəyanətkarcasına kölgə altına salmağa cəhdlər göstərirlər.

Bu xainlər hələ 2016-cı ilin aprel zəfərindən dərhal sonra mitinqlər keçirib, Azərbaycan Ordusuna qarşı qarayaxmalar atırdılar

Müsavat partiyasının başqanı Arif Hacıoğlu olmaqla, AXCP sədri Əli Kərimlinin, eləcə də "Milli Şura" təmsilçilərinin - Gültəkin Hacıbəylinin, Cəmil Həsənlinin, Tofiq Yaqublunun ağıllarına və ağızlarına

gələnləri üyüdərk, ictimai rəyə sırımacaq cəhdləri isə, ilk növbədə, xalq arasında onlara qarşı yaranmış hiddət və nifrətə daha çox artırmağa səbəb olmaqdadır.

Yeri gəlmişkən, bu həmin adamlardır ki, hələ 2016-cı ilin aprel zəfərindən dərhal sonra mitinqlər keçirib, Azərbaycan Ordusuna qarşı qarayaxmalar atırdılar, müasir texnologiyalara əsaslanan hərbi sistemimizə, əsgər və zabitlərimizin təchizatına qarşı yalanlar uydurur, bu vasitə ilə hətta düşmən mətbuatının məqalələrini bəzəyirdilər. Bu baxımdan, indinin özündə də eyni mövqə sərgiləyən bu satqınlar yığnağı açıq-aşkar isbat edirlər ki, onlar bilavasitə xarici anti-Azərbaycan dairələrinin əmriləri ilə oturub-dururlar, həmin dairələrinin ki, müharibə vaxtı Azərbaycan dövlətinin apardığı haqlı mübarizəsinə qarşı hücumla keçmişdilər.

"Bu qüvvələr 10 noyabr bəyənətindən dərhal sonra Qələbəyə kölgə salmaq, vətəndaşlarda olan milli ruh yüksəkliyini öldürmək üçün əllərindən gələni etdilər"

Məsələ ilə bağlı hüquqşünas Aslan İsmayılovun mətbuata yönəldirdiyi fikirləri də diqqətimizi

Hüquqşünas "Milli Şura"nın ölçüyəgəlməz xəyanətini ifşa etdi

cəlb etdi. SİA-nın məlumatına görə, bu kimi digər məsələlərə münasibət bildiren hüquqşünas hesab edir ki, müharibə dövrü hər dəfə sülh sazişi elan olunan kimi aktivləşən, hakimiyyəti satqınlıqda ittiham edən, Ordumuzun uğurlarından sonra isə susan qüvvələr müharibə bitən kimi yenidən fəaliyyətə başladılar və getdikcə təhlükəli fəaliyyətlərini gücləndirirlər. Aslan İsmayılov daha bir maraqlı məqama toxunaraq bildirdi ki, bu qüvvələrin İran və Rusiyadakı müəyyən dairələri tərəfindən idarə olunmasına heç bir şübhəsi yoxdur. O, həmçinin bildirdi ki, bu oyunda da "Milli Şura"nın hakimiyyət hərisləri olan aktivistlərdən bəziləri bilərəkdən, bəziləri bilməyərəkdən ön cərgədədirlər. "Əmin olmaq üçün həmin şəxslərin müharibə dövrü və müharibədən sonra yazdıqlarını, çıxışlarını diqqətlə təhlil edin. Onların fəaliyyəti bir neçə istiqamətdə davam edir", deyərək Aslan İsmayılov bildirdi. Onun sözlərinə görə, bu qüvvələr 10 noyabr bəyənətindən dərhal sonra Qələbəyə kölgə salmaq, vətəndaşlarda olan milli ruh yüksəkliyini öldürmək üçün əllərindən gələni etdilər: "İlk günlərdən sazişi satqınlıq adlandıraraq Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının heç vaxt qaytarılmayacağını elan etdilər. Bunun ardınca Kəlbəcərin boşaldılmasına əlavə 10 gün verilməsindən sonra ittihamlarını daha da gücləndirdilər. Sazişdə göstərilən bütün rayonlar azad edildikdən sonra artıq bəzi kəndlərlə olan problemləri az

qala bütün müharibədə məğlubiyət kimi qələmə verdilər. Yenə bu qüvvələr Rusiyanın regionda, xüsusilə Dağlıq Qarabağ probleminin həllindəki rolunu bilərəkdən rus sülhməramlılarının təmas xəttinə yerləşdirilməsini milli maraqların satqınlığı kimi qələmə verdilər. Bilərəkdən Rusiya - Azərbaycan qarşılıqlı yaratmaq istədilər. Bundan sonra Türkiyənin bu prosesdə ən fəal iştirakını görməzliyə vurub Azərbaycan hakimiyyətinin sülh barədə qərarı Türkiyə ilə hesablaşmadan verdiyini tirajladılar. Türkiyə sülhməramlılarının Azərbaycana yerləşdirilməsi üçün Rusiya ilə Türkiyə arasında dəfələrlə Prezidentlər, Xarici İşlər, Müdafiə nazirləri səviyyəsində danışıqların, görüşlərin olmasına, bu barədə ictimaiyyətə daim məlumatlar verilməsinə baxmayaraq Azərbaycanın bu yöndə heç bir iş görmədiyini tirajlamaqla vətəndaşlarda hakimiyyətə qarşı inamsızlıq yaratmağa çalışdılar".

"Azərbaycan Ordusunu rəzil durumda göstərmək, tək əsgər və zabitlərimizə hörmətsizlik deyil, həm də düşmənçilikdir!"

Bütün bunlardan sonra yenə də dinc dayanmayan bu kimi ünsürlər əsgər və zabitlərimizin qəhrəmanlıqlarına qarşı, sözün əsl mənasında, təhqiredici yanaşmalarını davam etdirməklə bu dəfə müharibədəki uğurlarımızı ancaq pilotsuz uçan aparatlarla (PUA) əlaqələndirməyə cəhdlər göstərdilər: "Əminəm ki, məhz bu yanlışlığı aradan qaldırmaq üçün İlham Əliyev dəfələrlə xalq müraciətlərində müharibədə qələbəni PUA-ların yox, döyüşən əsgər və zabitlərimizin qazandığını elan etdi. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müharibə dövrü davamlı olaraq müharibədə qələbəni əsgər və zabitlərimizin qazandığını deməsinə baxmayaraq bilərəkdən Ali Baş Komandanla əsgər və zabitlərimiz arasında qarşılıqlı yaratmaq üçün guya hakimiyyət tərəfindən qələbənin haqsız olaraq ancaq İlham Əliyevin adına yazılmasını şüar edib, əksini tirajlamağa başladılar. Burada məqsəd müharibədə kimin az, kimin çox iştirakını göstərmək yox, məhz Qalib Ordunun Ali Baş Komandanı olmuş İlham Əliyevin məqsədyönlü gözdən salınmasıdır. Buna da səbəb müharibə dövrü İlham Əliyevin qonşu dövlətlərin göstərişləri ilə yox, məhz Azərbaycan Xalqının maraqlarına xidmət edən addımlarıdır".

"Azərbaycan Ordusunu rəzil durumda göstərmək, tək əsgər və zabitlərimizə hörmətsizlik deyil, həm də düşmənçilikdir!", deyərək fikirlərinə davam edən hüquqşünas bildirdi ki, hətta ermənilər sosial şəbəkələrdə məğlub orduqları barədə belə bir fikirlərə yer vermirlər. Aslan İsmayılov Azərbaycan hakimiyyətinə müraciət edərək, belə xain və satqınların barəsində hüquqi ölçülərin götürülməli olduğunu bildirib.

Rövşən RƏSULOVA

Erməni cəmiyyətində parçalanma davam edir

Ermənistan daha bir dəhşətli və real təhlükə ilə üzləşib. SİA xəbər verir ki, ölkə cəmiyyətində paroxializm sindromu hökm sürür. Ermənilərin özlərini süniklilər, diaspora erməniləri, qarabağlılar, hayastanlar kimi kateqoriyalara bölməsi özlərini məhv aparacaqlarının real təsviridir. Jurnalist Karina Karapetyan bildirir ki, bu parçalanma ciddi xarici təhlükə ilə üzləşdikdə xüsusilə təhlükəlidir: "Qarabağdakı döyüş əməliyyatları zamanı da, səlahiyyətli insanların konsolidasiya çağırışlarına baxmayaraq və xüsusən də məğlubiyətdən sonra Qarabağ ermənilərinin zülmü başladı və bu, sosial şəbəkələrdə ən açıq şəkildə özünü göstərdi. İş o yerə çatdı ki, Ermənistan və Qarabağ ombudsmanları vətəndaşlara nifrətə dayandırmağı xahiş etdi.

Əlbəttə ki, bütün bu söhbətlərə əhəmiyyət verməməyə

mümkün olardı, əgər bu müzakirələr həm xalqın özü, həm də dövlətçilik üçün real təhlükəni daşımasaydı. Ermənilər arasındakı daxili mübarizə nəticəsində düşmən qalib gəldiyi zaman, ayrı-ayrı bəyliklərin mövcud olduğu dövrdə daxili parçalanma bizi çox aşağı saldı". Onun sözlərinə görə, "qarabağlılar" və "hayastanlar" haqqında gündəlik görünən bütün bu söhbətlərdə, əslində, millətin birliliyini po-

zən çox təhlükəli "açıqlamalar" eşidilir. Onlardan biri belə səslenir: "Qoy Qarabağ xalqı torpağını özü qorusun". Qorxuram ki, belə bir yanaşma ilə İrəvanı müdafiə edəcək heç kim olmayacaq, çünki burada paytaxtın yerli sakinləri o qədər də çox deyil". Bununla yanaşı, başqa bir tezis də var: "Niyə bizim uşaqlar (Ermənistan respublikası vətəndaşları) Qarabağda döyüşməli idilər?"

Yoxsa bütün bu 30 ildə Qarabağ ermənilərinin hər gün təhlükə altında yaşaması, sülhünüzü qorumaq və yalnız bu torpaqdakı varlığınıza yatmaq sizin üçün asandır?"

Üçüncü tezis isə belədir: "Əsas odur ki, vurmasınlar. Nəhayət bu problemdən qurtulduq. Qarabağın harada olduğunu bilmədik və bilmək istəmirik". Jurnalist bildirir ki, bu fikirlər Ermənistan cəmiyyətindəki taksir sürücülərindən və bazar satıcılarından tutmuş ali təhsilli və elit təbəqə tərəfindən belə səsləndirilir. Onun sözlərinə görə, artıq ölkənin dayaq nöqtələri olan diaspora erməniləri də hədəf taxtasındadır. Onlardan bəziləri artıq erməni dilində danışmamaqda günahlandırılır: "Hər birimizin erməni dilində mükəmməl danışan tanışlarımız var, amma ilk çətinliklərdə doğma ölkələrini tərk etməyə hazırdırlar".

Aysel Məmmədova

Dövlət və xalq birliyinin qələbəsini həzm etməmək qalsın bir yana, bəs erməni qədər düşünməyə nə deyək?

“Milli Şura” haray-şivəncilərinin bu dəfə qələbəmiz üzərində özlərinə əl qatmaları sözün həqiqi mənasında ürək bulandırır. Bu isə bir daha sübut edir ki, xəstə təfəkkürə və sözün əsl mənasında, erməniçiliyə xas olan davranışlar gənclərimizin də hiddətinə tuş gəlməkdədir. Bu mənada, Yeni Azərbaycan Partiyasının fəal gəncləri təşkilatın Gənclər Birliyinin səhifəsində sözügedən mövzuda var-gəl edən Tofiq Yaqublunun iç üzünü ifşa edən statuslar paylaşılar.

“Erməni başına dəyən dəmir yumruq Tofiq Yaqublunun da başına deyib!” SİA xəbər verir ki, bunu YAP-ın gənc fəali Anar Şahmurov yazıb.

**Anar Şahmurov:
“Qaçıb Bakı tərəfə və Hacıqabulun düzəngahında “boğulub”, quduzlaşdı”**

“Tofiq Yaqublu Azərbaycan xalqının Vətən müharibəsindəki möhtəşəm qələbəsini həzm edə bilmədi və sonunda dəli oldu”, yazan gənc fəal fikirlərini bu cür izah edib: “Daha doğrusu, buna dəlilik də demək olmaz. Effekt tamam başqa effektdir. Təxminən, Qarabağdan qovulandan sanki biri qa-

çıb Bakı tərəfə və Hacıqabulun düzəngahında “boğulub”, quduzlaşdı. Yoxsa, hansı səbəbə görə Tofiq Yaqublu hər gün Azərbaycan Ordusunu, canından keçərək şəhid olmuş soydaşlarımızı, sağlamlığını itirmiş qazilərimizi təhqir etsin, onlara qarşı həqarət nümayiş etdirərək torpaqlarımızın azad edilməsini başqa-başqa ölkələrin adına bağlamağa çalışsın?”

“Erməni qardaşları özlərinə gələ bilmədikləri kimi Tofiq Yaqublu da hələ də özünə gələ bilmir...”

“Tofiq Yaqublunu və bir düşərgədə olduqlarını dəli edən həm də Azərbaycan cəmiyyətində Ali Baş

Komandan İlah Əliyevə olan rəğbət, onun yaratdığı rəşadətli ordu nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır”, davam edən Anar Şahmurova görə, Tofiq Yaqublu qanmaq istəmir ki, Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi düşünülmüş və uğurlu siyasət öz bəhrəsini verib: “Daha doğrusu qanır, amma qəbullanmaq istəmir. Tofiq Yaqublu deyir ki, Azərbaycan Rusiyadan yararsız silahlar alıb. Fikirdə absurdluğa bir baxın! Bu adam Paşinyanın etdiklərini Azərbaycanın adına çıxır. Azərbaycan Vətən müharibəsində Rusiyadan deyil, Türkiyədən və İsraildən aldığı silahlardan, xüsusilə də dronlardan istifadə edərək düşmənin keçilməz sədlərini məhv etdi, düşmənin belini qırdı! Azərbaycan əsgərinin rəşadəti, məğlubedilməzliyi də ki, öz yerində!

Əlqərəz, Azərbaycanın dəmir yumruğun ermənin başına dəydiyini bilirdik. Görünür, erməni başına dəyən yumruq Tofiq Yaqublunun başına dəyib! Axı, qardaşları özlərinə gələ bilmədikləri kimi Tofiq Yaqublu da hələ də özünə gələ bilmir...”

Əli Babazadə: “Görünən də o idi ki, bu cəbhə qırıntısına nə qələbə lazım idi, nə də torpaq...”

YAP GB-nin digər gənc fəali Əli Babazadənin də fikirləri maraqlıdır. “Köhnə qaragüruhçu müxalifət qvardiyasının oyuncaq kimi ortaya atıldığı, lakin sonradan bəzi idiotların gözündə kuklanın bütə çevriləcəyindən qoraraq yenidən arxa plana saldıqları Tofiq Yaqublu adlı birisi yenidən şou ilə gündəmə gəlmək istəyir”, yazan gənc iqtidar üzvü bildirib ki, adıçəkilən ünsür bu dəfə şanlı qələbəmizdə Ali Baş Komandanımızın böyük əməyini heç endirmək niyyətindədir, elə ermənilər kimi: “Əslində, işğalda olan torpaqlarımızı geri almaq üçün başlanan müharibənin ilk günlərindən bu psevdopatriotun içində bir qələbə fobiyası formalaşmışdı. Hətta o, bunu hər dəfə dolayısı ilə səsləndirirdi. Görünən də o idi ki, bu cəbhə qırıntısına nə qələbə lazım idi, nə də torpaq...”

“Bu “Milli Şura” militanı Zəfər paradına baxmağa ürəyi dözməyib”

“Tofiq Yaqublunun absurd fikrinə görə ordumuzda zəif, köhnə, sovetdənqalma silahlar olub”, qeyd edən Əli Babazadəyə görə, görünür, bu “Milli Şura” militanı

Zəfər paradına baxmağa ürəyi dözməyib: “Yaxud, həmin paradada nümayiş etdirilən ermənilərin - öz qardaşlarının silahlarından başqa silah görməyib. “Müasir silahlarımız olsa idi, daha az itki verərdik” deməkdən belə utanmayan bu vətən xaini başa düşməlidir ki, düşməndən dörd dəfə az itki verməyimizin də, düşmənin 30 il ərzində möhkəmləndiyi mövqeləri qısa zamanda məhv etməyimizin də əsas səbəbi qəhrəman əsgərlərimizlə yanaşı, XXI əsrin ən yeni müharibə texnologiyasına sahib olmağımız idi... Bütün bunlara baxmayaraq, xalq qalib ordusunu və bu ordunun müzəffər rəhbərini sevir. Müharibənin ilk günündən hər bir azərbaycanlı bunu həm fikri, həm də əməli ilə sübut etdi. Tofiq Yaqublu kimilər isə hər zaman satqın kimi xatırlanacaqlar...”

İRövşən RƏSULOVA

“Tofiq Yaqublunun səsləndirdiyi fikirlər əlaqəsiz və məntiqsizdir”

Naminə Alyans Partiyasının sədri Abutalıb Səmədov deyib.

Onun sözlərinə görə, siyasi prosesləri diqqətlə izləməyi açıq-aşkar hiss olunan “Milli Şura” üzvü T.Yaqublu gah Azərbaycanın qələbəsini Rusiyanın adına bağladı, gah Prezident İlham Əliyevin Şuşanın azad olunması ilə əlaqədar bəyanatını təhrif etdi və bir daha hamıya yaxşı məlum olan həqiqəti təsdiqlədi: “Azərbaycan iqtidarının alternativini yoxdur və yaxın vaxtda ortaya çıxmaq ehtimalı görünür. Gələk, Yaqublunun iddialarına. 44 günlük Vətən savaşının qalibi Azərbaycan xalqı, onun əsgəri, zabiti və Ali Baş Komandanıdır. Rusiyanın hərbi əməliyyatlar zamanı mümkün neytrallığı saxlaması və bizə mane olması dövlət başçımızın uzun illər apardığı düzgün siyasətin nəticəsidir. Eyni zamanda bu neytrallığın digər səbəbi qardaş Türkiyə və onun prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın birmənalı və cəsarətli mövqeyidir. Cənab Prezident Şuşanın azad olunması ilə əlaqədar müraciətində açıq mətnlə əvvəl bir neçə dəfə söylədiyi şərti bir daha təkrarlayaraq, “əgər tələblərimiz qəbul olunmasa heç bir güc bizi dayandıra bilməz!”-dedi. Mətn oxuya bilməyənlər, əvvəl deyilənləri ötürüb, tutuquşu kimi təkrarlayırlar ki, prezident- bizi heç bir güc dayandıra bilməz- demişdi, ancaq dayandı. Anlaya bilmirlər ki, dövlət başçımızın şərti qəbul olunduqdan və işğal altındakı rayonların azad olunma öhdəliyi və tarixi verildikdən sonra ordumuz Ali Baş Komandanın əmri ilə dayandı. Nə deyək, Azərbaycan müxalifəti bu gündədir və təsəllimiz odur ki, bu vəziyyəti xalqımız yaxşı bilir”.

Teyyub Qənioğlu: “Tofiq Yaqublu kimilər qələbənin əldə edilməsindən çox narahatdırlar”

“Başibəlalı qurum olan “Milli Şura”nın üzvü Tofiq Yaqublu müəyyən məsələlərə görə, bir neçə dəfə həbs olunduğu üçün dövlətdən müəyyən dərəcədə incik düşüb. Ola bilsin ki, bu inciklik qısaşılığa çevrilib və bu baxımdan Qarabağda qazandığımız parlaq qələbəyə və qələbəni bizə yazıdan Ali Baş Komandanımız haqqında əsassız və qərəzli fikirlər sələndirir”. Bunu “Səs” qəzetinə açıqlamasında Təkamül partiyasının sədri Teyyub Qənioğlu deyib.

Onun sözlərinə görə, 30 il erməni işğalı altında olmuş Qarabağın azad edilməsi Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin şəxsi fədakarlığı, rəhbərliyi, sərkərdəlik bacarığı sayəsində mümkün olub: “Cənab İlham Əliyev 44 günlük müharibə dövründə Ali Baş Komandan kimi həm

cəmiyyəti, xalqı birləşdirməyi bacarıb, həm də orduya düzgün rəhbərlik etməklə Ermənistan üzərində parlaq qələbəni təmin edib. Prezident İlham Əliyev torpaqlarımızı erməni işğalından azad etməyin və müharibəyə nə vaxt başlamaq üçün zamanı düzgün seçdi”.

T.Qənioğlu onu da bildirib ki, mənfur Ermənistan qələbənin təmin olunmasına görə, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə minnətdar: “Qədirbilən xalqımızda Prezident İlham Əliyevin sərkərdəlik mahərətinə yüksək qiymətləndirir və dəyərləndirir. Yəni, Cənab Prezidentimiz nəinki Azərbaycanda, ümumilikdə bütün dünyada çox böyük hörmətə, nüfuza sahibidir. Daxildə və xaricdə elə şəxslər var ki, Prezident İlham Əliyevin nüfuzundan, yüksək xalq məhəbbətindən çox narahatdırlar. Bu baxımdan da T.Yaqublu kimi əlləri xarici ma-

raqılı qüvvələrin cibində olanalar dövlət başçısına, eləcə də Qarabağdakı parlaq qələbəmizə qarşı şər və böhtan kampaniyası aparırlar. Amma bu fəaliyyət onları cəmiyyətin gözündən salaçaq. Çünki, xalqımız yanlış yol tutanların bəd əməllərini bağışlamaz”.

“Nar+” tətbiqi ilə müştəri xidməti cibinizdə!

Ölkədə tətbiq edilən sərt karantin rejimi müddətində “Nar” abunəçiləri evdən çıxmadan mobil hesablarını “Nar+” tətbiqi ilə müstəqil idarə edə bilərlər. Belə ki, tətbiq vasitəsilə abunəçilər izahlı qaiməni dərhal və rahatlıqla əldə edə, balansını artır və yoxlaya, hesabına nəzarət edə, ən uyğun tarifi qoşula, mövcud tarifi dəyişə, yeni internet paketi sifariş edə bilərlər. Tətbiq eyni anda vahid platforma üzərindən bir kliklə 5-dək hesabı idarə etməyə də imkan verir. Bundan başqa “Nar+” tətbiqinin onlayn çat xidməti müştəri xidməti funksiyasını yerinə yetirərək bütün sorğuları operativ şəkildə cavablandırır.

Qeyd edək ki, “Nar+” tətbiqini AppStore və PlayStore-dan yükləmək mümkündür. Tətbiq haqqında daha ətraflı məlumatı <https://www.nar.az/plus/> səhifəsindən əldə etmək olar. “Azerfon” şirkəti (“Nar” ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. “Nar” ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. “Nar” şəbəkəsi hazırda 8700-dən artıq baza stansiyası ilə 2,3 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Ermənistan dövlətinin və erməni diasporunun maliyyə və təşkilatı yardımı ilə dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən erməni terrorçu təşkilatlarının Azərbaycana qarşı apardıqları terror müharibəsi XX əsrin əvvəllərindən başlanıb. Bu proses 1980-ci illərin sonlarından başlayaraq Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının da fəal dəstəyi ilə ardıcıl xarakter almışdır. 1-ci Qarabağ Müharibəsində Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin işğalı zamanı kütləvi vahimə yaratmaq, çoxlu insan tələfatına nail olmaq məqsədi ilə Ermənistanın xüsusi xidmət orqanları hərbi əməliyyatların gətirdiyi ərazilərdən xeyli uzaqda, dinc azərbaycanlı əhalisinin yaşadığı məntəqələrdə terror aktları təşkil etmiş, nəticədə minlərlə günahsız insan həlak olmuşdur. 2-ci Qarabağ Müharibəsi zamanı isə cəbhədən uzaqda yerləşən şəhərlərə raket atəşləri ilə 100 mülki vətəndaşı qətlə yetirmişlər. Terrora qarşı mübarizədən dəm vuran dünya birliyi isə bunları görmür...

Əvvəli burada

<https://sia.az/az/news/politics/844634.html>

II HİSSƏ

Son 30 ildəki erməni terroru faktları

16 sentyabr 1989-cu il. "Tbilisi-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən sənişin avtobusu partladılmış, 5 nəfər həlak olmuş, 25 nəfər yaralanmışdır.

18 fevral 1990-cı il. Yevlax-Laçın yolunun 105-ci km-də "Şuşa-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən avtobus partladılmış, çoxlu insan tələfatı olmuşdur.

11 iyul 1990-cı il. "Tərtər-Kəlbəcər" sənişin avtobusu partladılmış, dinc əhali olan maşın karvanına qarşı terror aksiyası keçirilmiş, nəticədə 14 nəfər qətlə yetirilmiş, 35 nəfər yaralanmışdır.

10 avqust 1990-cı il. "Tbilisi-Ağdam" marşrutu ilə hərəkət edən sənişin avtobusu partladılmış, 20 nəfər həlak olmuş, 30 nəfər yaralanmışdır. Cinayətin təşkilatçıları A. Avanesyan və M. Tatevosyan cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşlar. Həmin gün "Şəmkir-Gəncə" avtomobil yolunda Xanlar rayonunun Nadel kəndi yaxınlığında "LAZ" markalı 43-80 AQF dövlət nömrə nişanlı avtobus partladılmış, nəticədə 17 nəfər həlak olmuş, 26 nəfər yaralanmışdır.

30 noyabr 1990-cı il. Xankəndi aeroportu yaxınlığında sənişin avtobusu partladılmış, 2 nəfər həlak olmuş, 11 nəfər yaralanmışdır.

09 yanvar 1991-ci il. "Molodoy Azərbaycan" qəzetinin müxbiri Salatın Əsgərova və 3 hərbi qulluqçunun olduğu avtomobilə qarşı terror aktı nəticəsində 4 nəfər qətlə yetirilmişdir. Terrorçu qrupun üzvləri A.Mkrtyan, Q.Petrosyan, A.Manqasaryan və Q.Arustamyan cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşlar.

30 may 1991-ci il. Rusiya Federasiyası Dağıstan Respublikasının Xasavyurd stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, nəticədə 11 nəfər həlak olmuş, 22 nəfər yaralanmışdır.

19 iyun 1991-ci il. "Yevlax-Laçın" avtomobil yolunun 106-cı kilometrində 5459 sayılı hərbi hissəyə məxsus "UAZ-469" markalı avtomobilin partladılması, 3 nəfər həlak olmuş, 3 nəfər ağır yaralanmışdır.

31 iyul 1991-ci il. Dağıstan Respublikasının Temirtau stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, nəticədə 16 nəfər həlak olmuş, 20 nəfər yaralanmışdır.

02 avqust 1991-ci il. Hadrut rayonunun Dolanlar kəndində "QAZ-53" markalı avtomobilin partladılması, nəticədə 4 nəfər həlak olmuş, 8 nəfər yaralanmışdır.

21 avqust 1991-ci il. Hadrut rayonunun Şadaxt kəndi yaxınlığında "KAVZ" markalı 70-30 AQO dövlət nömrə nişanlı avtobus partladılmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 10 nəfər ağır bədən xəsarəti almışdır.

08 sentyabr 1991-ci il. "Ağdam-Xocavənd" avtobusunun atə-

şə tutulması nəticəsində 5 nəfər qətlə yetirilmiş, 34 nəfər müxtəlif dərəcəli xəsarət almışdır. Terrorun Xaçaturyan Volodi, Yeremyan Saro, Çalyan Saşa, Arustamyan Armo tərəfindən törədildiyi sübuta yetirilmişdir. Həmin gün "Ağdam-Qaradağlı" marşrutu ilə işləyən avtobus erməni quldurları tərəfindən atəşə tutulmuş, 8 nəfər həlak olmuş, 42 nəfər müxtəlif dərəcədə xəsarət almışdır.

26 sentyabr 1991-ci il. "Yevlax-Laçın" yolunda "VAZ-2106" markalı D 72-07 AQ nömrə nişanlı avtomobilin partladılması, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 14 nəfər yaralanmışdır.

19 oktyabr 1991-ci il. Ağdərə rayonunun Sırxavənd kəndi yaxınlığında "UAZ-469" markalı avtomobilin partladılması, nəticədə 3 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər ağır yaralanmışdır.

20 noyabr 1991-ci il. Xoca-

1992-ci ilin yanvar ayında erməni terrorçu dəstələri Kərkicahan qəsəbəsində 80 nəfər, 1992-ci ilin fevral ayında Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində 77 nəfər və 26 fevral 1992-ci il tarixdə Xocalı şəhərində 613 nəfər dinc sakini qətlə yetirmiş, 650 nəfəri isə yaralanmışlar.

22 mart 1992-ci il. "UAZ 469" markalı 60-25 AZU dövlət nişanlı avtomobilin Qazax rayonu ərazisində partladılması, nəticədə 3 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər yaralanmışdır.

28 mart 1992-ci il. "Kamaz-5410" markalı 40-53 AQŞ dövlət nişanlı avtomobilin partladılması, nəticədə 3 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər yaralanmışdır.

18 aprel 1992-ci il. "Qazax-cəfəri" yolunun 10-cu kilometrliyində "Vaz" markalı maşın silahlı basqına məruz qalmış, nəticədə 2 nəfər ölümcül yaralanmışdır.

Ermənilərin Azərbaycanda törətdiyi terror aktları - FAKTLAR

vənd rayonunun Qarakənd kəndi yaxınlığında "Mİ-8" vertolyotunun atəşə tutulması nəticəsində vertolyot heyəti və sənişinlər - Azərbaycanın görkəmli dövlət və hökumət nümayəndələri, Rusiya və Qazaxıstandan olan müşahidəçilər - 19 nəfər həlak olmuşdur.

26 dekabr 1991-ci il. Şuşa-Laçın yolunun 4-cü kilometrliyində "ZİL-130" və "Moskviç" maşınları partladılmış, 5 nəfər həlak olmuş, 4 nəfər yaralanmışdır.

08 yanvar 1992-ci il. Türkmənistandan "Krasnovodsk-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən dəniz bərəsində törədilən terror aktı nəticəsində 25 nəfər həlak olmuş, 88 nəfər yaralanmışdır.

28 yanvar 1992-ci il. "Ağdam-Şuşa" marşrutu ilə uçan Mİ-8 mülki vertolyotu Şuşa şəhəri yaxınlığında erməni terrorçuları tərəfindən vurulmuşdur. Nəticədə çoxu qadın və uşaq olan 44 nəfər həlak olmuşdur.

20 may 1992-ci il. Zəngilan rayonunun Qarançı kəndi yaxınlığında "UAZ-469" markalı 80-33 AQD dövlət nömrə nişanlı avtomobilin silahlı basqına məruz qalmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər yaralanmışdır.

28 fevral 1993-cü il. Rusiyanın Şimali Qafqaz ərazisində Qudermes stansiyası yaxınlığında "Kislovodsk-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, 11 nəfər həlak olmuş, 18 nəfər yaralanmışdır.

02 iyun 1993-cü il. Bakı dəmir yolu vağzalında sənişin qatarının vaqonunun partladılması nəticəsində dövlətə külli miqdarda maddi ziyan dəymişdir. Partlayışın icraçısı İqor Xatkovski Ermənistan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Baş İdarəsi kəşfiyyat şöbəsinin rəisi, polkovnik Caan Ohanesyan tərəfindən məxfi əməkdaşlığa cəlb edilərək, cəsusluq və terrorçuluq məqsədilə Azərbaycana göndərdiyini, böyük insan tələfatı ilə nəti-

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

cələnəcək partlayışlar törətmək tapşırığı aldığı etiraf etmişdir. İstintaq zamanı sübuta yetirilmişdir ki, həmin qrup 1992-1994-cü illərdə Rusiya ərazisindən Bakıya gələn sənişin qatarlarında silsilə partlayışlar törətmişdir.

22 iyul 1993-cü il. Tərtər rayonunda törədilmiş partlayış nəticəsində 5 nəfər həlak olmuş, 18 nəfər yaralanmışdır. Həmin gün Qazax rayonunun mərkəzində törədilmiş partlayış nəticəsində 6 nəfər həlak olmuş, 10 nəfər yaralanmışdır.

30 avqust 1993-cü il. Hadrut rayonu ərazisində "ZİL" markalı maşın partladılmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuşdur. Həmin hadisədən bir neçə gün sonra içərisində 12 nəfər kənd sakini olan "QAZ-66" markalı sənişin avtobusu partladılmış, nəticədə 4 nəfər həlak olmuş, 8 nəfər ağır dərəcədə yaralanmışdır.

01 fevral 1994-cü il. Bakı dəmir yolu vağzalında "Kislovodsk-Bakı" sənişin qatarında terror aktı törədilmiş, 3 nəfər həlak olmuş, 20 nəfər yaralanmışdır.

18 mart 1994-cü il. Xankəndi şəhəri yaxınlığında İran Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus "Herkuless" tipli təyyarə vurulmuş, 34 diplomat və ailə üzvləri həlak olmuşlar.

19 mart 1994-cü il. Bakı metropolitenin "20 Yanvar" stansiyasında törədilmiş partlayış nəticəsində 14 nəfər həlak olmuş, 49 nəfər yaralanmışdır. Məhkəmə sübut etmişdir ki, terror aksiyası Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən hazırlanmış, separatçı "Sadval" ləzgi təşkilatının üzvləri tərəfindən həyata keçirilmişdir.

13 aprel 1994-cü il. Dağıstan Respublikasının "Daqestanskaya Oqni" stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, 6 nəfər həlak olmuş, 3 nəfər yaralanmışdır.

03 iyul 1994-cü il. Bakı metropolitenin "28 May" və "Gənclik" stansiyaları arasında elektrik qatarındakı partlayış nəticəsində 13 nəfər həlak olmuş, 42 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır.

Bunlar erməni terror təşkilatlarının və Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının Azərbaycanda törətdikləri terror aktlarının tam siyahısı deyil. Bu faktların hamısı təkzibedilməz dəlillər və faktlarla sübuta yetirilmişdir. Ermənilərin çoxu Avropada olmaqla 15-dən artıq terror təşkilatının olması və Azərbaycanda bu qədər terror aktı törətməsi nədənsə insan hüquqlarından dəm vuran beynəlxalq təşkilatların, həmçinin böyük dövlətləri narahat etmir. Onlar ermənilərin saxta məlumatları əsasında Azərbaycan ordusunda ənənəvi müzdlü axtarmaqla məşğul olurlar. Belə bir ədalətsiz və qərəzli yanaşmanın mahiyyətini və buna qarşı sərt etirazı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev öz çıxış və müraciətlərində, həmçinin beynəlxalq tribunalardan dəfələrlə sərt şəkildə demişdir. Lakin "erməni sevgisi" bu beynəlxalq təşkilatları və böyük dövlətləri ədalətli olmağa qoymur. Beləliklə, terrora qarşı mübarizədən danışanlar, mehiz terroru müdafiə edirlər. Dünya birliyi deyilən şeyin acı reallığı budur!

Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

26 dekabr

Son səhifə

SƏS

Çində dünyanın ən sürətli yük qatarları xidmətə başlayıb

Çində sürəti saatda 350 kilometrə çatan yük qatarları xidmətə başlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, "CRRC Tangshan" şirkətinin istehsalı olan bu qatarlar dünyada sürəti saatda 350 kilometrə çatan ilk yük qatarlarıdır. Qatarın lokomotivi dizayn formasına görə nəre bəliğinə bənzəyir. Bu cür konstruksiya hərəkət müqavimətini əhəmiyyətli dərəcədə azaldır.

Qatarlar 110 ton yüklə 1500 kilometr məsafəni 5 saat qət edə bilir. Onların yük məkanından faydalı istifadə əmsalı 85 faiz təşkil edir. Bu da daha çox yükün qısa zamanda ünvanlara çatdırılmasına imkan yaradır.

Qeyd edək ki, Çin dünyada ən böyük sürətli dəmir yolu şəbəkəsinə malik ölkədir. Ölkədəki 146 min kilometr uzunluğundakı ümumi dəmir yolu xətlərinin 38 min sürətli qatarların hərəkəti üçündür.

"Neftçi" qış çempionu oldu!

Dünən futbol üzrə Azərbaycan Premyer Liqasında 2020-ci ilin son oyunları keçirilib. Qol.az xəbər verir ki, 13-cü turun bütün görüşləri eyni gündə olub. "Qarabağ" evdə "Zirə" ilə qarşılaşıb. Ağdam klubu bu matçda 3:2 hesablı əzmkar qələbə qazanıb.

"Səbail" doğma meydanda "Qəbələ"yə 1:3 hesabı ilə uduzub. "Sumqayıt" isə evdə 1:2 hesabı ilə "Sabah"a məğlub olub. Günün son qarşılaşmasında isə "Neftçi" "Keşlə"ni qəbul edib. "Ağ-qaralar" 2:1 hesablı qələbə ilə liderliyini qoruyub və qış çempionu olub. İkinci pillədə olan "Qarabağ"ın ehtiyatda bir oyunu var. Qeyd edək ki,

dünənki oyunlardan sonra Premyer Liqada qış fasiləsi yaranıb. Növbəti turun matçları 2021-ci il yanvarın 21-də keçiriləcək.

"Qalatasaray" Trabzona ciddi itki ilə gedir

"Qalatasaray"ın futbolçusu Mbaye Diaqne heyətdən kənarlaşdırılıb. İstanbul klubunun rəsmi saytında yer alan məlumatda deyilir ki, buna səbəb 29 yaşlı hücumçunun ailə üzvlərindən birində koronavirus testinin müsbət çıxmasıdır. Ehtiyat tədbiri kimi seneqalli futbolçu Superliqanın 15-ci turunda "Trabzonspor"la səfər matçına aparılmayacaq.

Əvəzində, uzun müddətdir zədə səbəbindən meydana çıxmayan kolumbiyalı hücumçu Radamel Falkao heyətdə yer alıb. Qeyd edək ki, "Trabzonspor"la dekabrın 26-da keçiriləcək qarşılaşma Bakı vaxtı ilə saat 20:00-da başlayacaq.

Qanunsuz ov edən şəxslər tutulublar

Cəlilabadda qanunsuz ov edən şəxslər tutulublar. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Uzuntəpə kəndi ərazisində qanunsuz ov edən kənd sakinləri S.Həsənov və E.Qurbanov Cəlilabad Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşlarının daxil olan məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində saxlanılıblar. Onlardan müvafiq sənədləri olmayan "TOZ-12" və "TOZ-16" markalı ov tüfəngləri və 8 çöl quşu götürülüb. Faktla bağlı rayon polis şöbəsi tərəfindən araşdırmalar aparılır.

Avtomobil oğruları yaxalanıb

İmişlidə avtomobil oğruları yaxalanıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, dekabrın 8-də R.Rüstəmovun "VAZ-21013" markalı avtomobilini qaçırmaqda şübhəli bilinən şəhər sakinləri M.Xəlilli və Ş.Musayev İmişli Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində saxlanılıblar. Faktla bağlı rayon polis şöbəsi tərəfindən araşdırılma aparılır.

Rusiyalı onkoloq: Meyvə və tərəvəzləri qabıqlı şəkildə yemək daha faydalıdır

C vitamini və xlorofillə zəngindir. Rusiyalı proktoloq-onkoloq Yelena Smirnova bu sözləri "MedikForum" saytına müsahibəsində deyib.

Onun fikrincə, çoxlu miqdarda C vitamini, lif və antioksidant ehtiva edən sitrus meyvələrinin qabığını yemək çox faydalıdır. Proktoloq-onkoloq xiyar və almanı qabığı ilə yeməyi də məsləhət görür. Brokkolinin tərkibindəki antioksidantlar isə stresin və göz hüceyrələrinin zədələnməsinin qarşı-

sını alır. Həkim qeyd edib ki, kartofu qabığı ilə birlikdə yedikdə bədən daha çox C vitamini və liflə təmin olunur. Lakin yaşıl kartof qabığı ilə qidalandıqda onun tərkibində zəhərli solanin birləşməsi də ola bilər. Rusiyalı həkim mövsümi meyvə və tərəvəzləri də qabıqlı şəkildə yeməyi məsləhət görüb.

Limon, portağal, alma və kartofu qabığı ilə yemək yaxşıdır. Meyvə və tərəvəzlərin qabığı hissəsi onun ləti ilə müqayisədə daha çox lif və vitamin ehtiva edir. Məsələn, badımcın qabığı hüceyrələrin məhv olmasına və iltihablanmasına mane olan güclü antioksidantdır. Qabaq (kəpək) qabığı antioksidant təsiri olan

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətname: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600